

15
ani

LA
STRADA
Moldova

Drumul „La Strada”

Cartea
celor
15 ani
de muncă
pentru
dreptate

Drumul „La Strada“

Cartea
celor
15 ani
de muncă
pentru
dreptate

**Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii
„La Strada”**

Cutia Poștală 259, Chișinău, MD-2012, Republica Moldova

Tel.: (00) 373 22 23-49-06

Fax: (00) 373 22 23-49-07

E-mail: office@lastrada.md

Web: www.lastrada.md

Înregistrat la 23 august 2001 la Ministerul Justiției din Republica Moldova.
Certificat de înregistrare nr. 1009620003492 eliberat de Ministerul Justiției
din Republica Moldova.

Certificat de utilitate publică MD 000290, eliberat la 30 octombrie 2014 de
Ministerul Justiției din Republica Moldova.

„DRUMUL LA STRADA. Cartea celor 15 ani de muncă pentru dreptate”

Consiliul editorial: Ana Revenco, Daniela Misail-Nichitin,

Tatiana Fomina, Nicolae Misail

Credit foto copertă: Anastasia Taburceanu

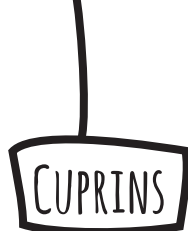
Text: Igor Guzun

Design: Corneliu Comendant

Produs: URMA ta

Chișinău 2016

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Cum se citește această carte	9
0.....	11
1.....	13
2.....	15
2001	16
2002	20
2003	26
2004	32
2005	36
2006	44
2007	50
2008	54
2009	60
2010	66
2011	72
2012	78
2013	82
2014	90
2015	96
2016	100
„La Strada” - 15 ani în 15 cifre	104
Parteneri și donatori-cheie „La Strada”	106
Mulțumiri	108

CUVÂNT ÎNAINTE

Drumul parcurs de Centrul Internațional „La Strada” – de oameni și de organizație – se măsoară nu în metri și kilometri, ci în ani și decenii deja. Sunt 15 ani de muncă pe care am făcut-o zi de zi de la înregistrarea oficială a organizației, la 23 august 2001. Și ce repede zboară timpul!

Am apelat de mai multe ori la memoria noastră recentă și am aruncat câteva priviri în rapoarte ca să refacem acest drum pe care l-am ales acum 15 ani, când eram, cum ni se pare nouă astăzi, naive, dar cu un puternic simț al dreptății.

Am adunat în această carte bucuriile pe care le-am trăit împreună și situațiile de viață prin care am trecut și din care am învățat.

Sunt aici, în pagini, primul apel la Linia Fierbinte, la care am răspuns cu un amestec dintre emoția legată de orice început și încrederea că nu trebuie să greșim.

Este aici și primul caz de trafic de ființe umane, preluat de la aeroport într-o vreme îndepărtată, în care nu existau proceduri, iar cooperarea cu autoritățile era încă un vis ce avea să se împlinescă mai târziu. Și încântarea pe care am trăit-o ca organizație atunci când am primit diploma care menționa

că avem o echipă de voluntari extraordinară este depozitată de asemenea în paginile care urmează.

Ne-am amintit aici și de toți angajații care au făcut parte din viața organizației, și de toate generațiile de voluntari care au activat în numele „La Strada”, iar apoi au ajuns, la rândul lor, să facă propriile lucruri importante în viață.

Am inclus în carte și câteva mulțumiri pe care le datorăm unor oameni și instituții, care au fost ori sunt alături de noi, ca să reușim împreună. Numele lor, și mai ales lucrurile pe care le-am făcut cu sprijinul lor, sunt mereu în inima noastră.

Dacă o fi adevărat că o carte dă oamenilor cu paginile ei aripi ca să zboare, această carte duce gândurile noastre bune la toți cei pentru care am lucrat și la toți cei care au muncit împreună cu noi.

De ce am scris-o? Poate pentru a retrăi momentele de început când nici nu știam că există teamă. Poate pentru a regăsi în amintirile noastre – pline de mari victorii strategice și mici bucurii cotidiene, însoțite de îndoieli în căutarea răspunsurilor – puterea de a face dreptate mai departe.

Ce mult ne-ar plăcea să avem dreptate cu toții!

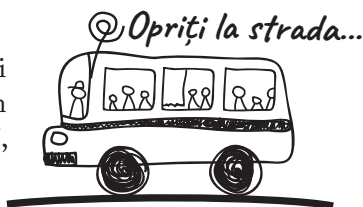
CUM SE CITEȘTE ACEASTĂ CARTE?

Această carte a fost scrisă cu inima deschisă. Sincer și cinstit, așa cum ne-au permis amintirile noastre să vorbim despre ceea ce iubim, despre munca noastră de un deceniu și jumătate.

Și ne-ar plăcea, în schimb, ca această carte să fie citită la fel cu inima deschisă, cu înțelegere pentru paginile ei uneori sentimentale, pe alocuri patetice, iar altele de-a dreptul informative.

Este o carte despre noi și despre munca noastră care a vizat atâția oameni!

De câte ori am tresărit în toți acești ani când cineva exclama în microbuz: „Opriți la strada...”, socotind că se referă la noi.

„La Strada” însă nu s-a oprit în acești 15 ani de când a pornit la drum.

Și ne-am închipuit această carte ca pe un drum. În partea de sus a mai multor pagini sunt plasate, cronologic, reperele activității noastre, cu ceea ce am reușit, cu cifre, constatări, îngrijorări și bucurii. Adică ceea ce am făcut și cum am evoluat noi împreună cu partenerii noștri. Iar în partea de jos a unor pagini este evoluția contextului în care am lucrat, reperele principale din acel an în istoria republicii și schimbările pe care ne place să credem că, în multe cazuri, le-am determinat.

Iar acolo unde este vorba de cele trei domenii-cheie de activitate:

- prevenirea traficului de persoane

- prevenirea violenței în familie

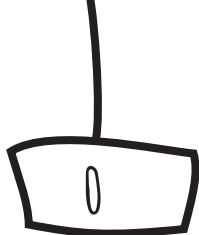
- prevenirea exploatării sexuale comerciale a copiilor

am marcat aceste referințe cu semne grafice distincte, pentru a face mai ușoară călătoria prin pagini.

Această carte se citește de oriunde, chiar dacă ne-ar încânta să fie citită de la prima copertă până la ultima. Dar și așa, deschisă la întâmplare sau acolo unde un cuvânt sau un desen v-a trezit curiozitatea și v-a determinat să o citiți în continuare, cartea este mai departe a Dumneavoastră și puteți reveni oricând la ea.

Așa cum a fost până acum cartea noastră și v-am oferit-o, gândită și scrisă, cu inima deschisă.

Începem cu începutul sau, puțin mai nuanțat, cu conceputul.

Ce-a fost deci, la început, atunci când am creat, în februarie 2001, apoi am înregistrat oficial, în august 2001, ceea ce avea să devină casa, masa și familia noastră – „La Strada”?

„La Strada”, pe numele complet Asociația Obștească
Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea
Drepturilor Femeii „La Strada”.

A fost, probabil, un amestec de curaj și speranță, într-o vreme în care nu știam că există frică și riscuri. Plus un sentiment puternic, neschimbat de atunci încoace, că vrem să facem dreptate. Și se vede că amestecul a fost unul exploziv, dacă a continuat să alimenteze acțiunile noastre în toți acești 15 ani și să țină aprinsă flacăra speranței că nimic nu este în zadar.

A fost și o combinație de ambiție sănătoasă și realism, pe de o parte, și un soi de cumpătare însoțită de perseverență, pe de altă parte. Așa că lucrurile au funcționat. Mai ales că făceam parte din marea familie - Rețeaua Internațională „La Strada”.

Acum, când ne privim noi, cele de acum, pe cele de la începutul drumului, poate că ne bucurăm că nimeni dintre noi nu știa prea multe despre ce înseamnă traficul de persoane și de asta nu am apucat să ne speriem. Colegii noștri din străinătate deja evaluau riscurile activității, noi însă abia dacă le înțelegeam.

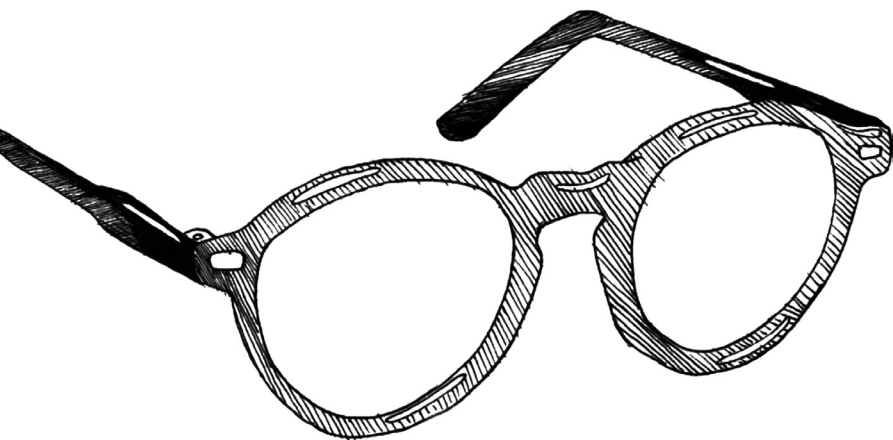
Cu experiența și cunoștințele de astăzi, dacă ar fi să ne întoarcem spre atunci și să ne întrebăm de ce am făcut toate acestea, am putea spune că le-am făcut pentru dreptate. Ceea ce a funcționat, se pare, în cazul organizației a fost îmbinarea

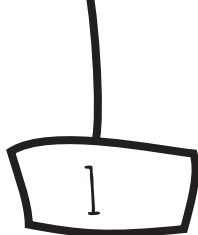
dintre idealismul nostru, aproape inconștient, și simțul acesta al dreptății, atât de puternic, încât nimic nu putea să-i stea în cale.

Atunci chiar eram gata să înfruntăm orice barieră. Și invers, sectoarele unde nu existau bariere nu erau interesante pentru noi.

De fapt, complicații și riscuri erau peste tot, milioane, doar că noi nu aveam ochelarii necesari ca să le vedem.

Tot ce trăiește omul pentru prima oară în viață – prima dragoste, prima zi de școală și așa mai departe – nu se uită prea ușor. La fel s-a întâmplat și în viața organizației noastre.

Primul apel telefonic, încă înainte ca Linia Fierbinte să fie lansată de „La Strada” în septembrie 2001.

Era începutul anului 2001 și am preluat primul caz la numărul de telefon de la birou. Pe atunci nici echipa încă nu era selectată și instruită, și nici detaliile tehnice nu erau puse la punct. O mamă cerea ajutorul nostru ca să-și salveze fiica într-un caz foarte complicat.

Sună telefonul într-o tăcere în care, cum se spune, musca puteai s-o auzi. Alertă maximă, mobilizare nebună. Și nu-ți dai dreptul să greșești. Și nici să fii condus de emoțiile care să te împiedice să salvezi o viață.

Așa a început șirul lucrurilor pe care nu le vom uita niciodată.

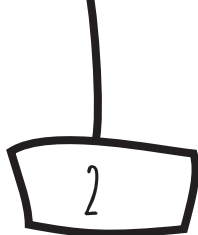
Sigur că după acel apel telefonic au urmat în următorii 15 ani alte circa 90 de mii, dar sentimentul că nu trebuie să greșim pentru că e vorba despre o viață de om nu ne-a părăsit niciodată. La fel cum nu s-a modificat nici numărul: 0 800 77777.

Ceva mai târziu, dar tot în această viață de un deceniu și jumătate a organizației, am reușit să plasăm pe toate cele aproape 400 de stații de așteptare a troleibuzelor din capitală

posterul cu numărul Liniei Fierbinți „La Strada” 0 800 77777, într-o vreme în care nu toate stațiile aveau afișate orarul de circulație a transportului public.

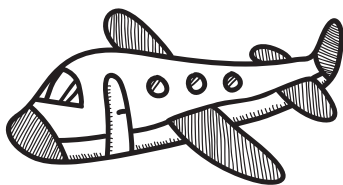
Poate că atunci acest număr de urgență era mai important decât orarul.

Doar atunci?

Și primul caz de preluare a unei persoane salvate din trafic, pe care am întâlnit-o la aeroportul din Chișinău? ați întrebat.

O oră destul de târzie. Era noapte. Sigur că nu era prea luminos, dar nu existau nici proceduri și nici instrucțiuni. Și nu era activă încă echipa mobilă de la Shelter care să administreze cazul. Și nici Shelter-ul nu era, pentru că ne-a spus direct un primar: „Nu am de gând să fac hotel pentru prostituate”.

Dar ce era? Erau emoțiile primului contact pe viu, pentru că până atunci vorbisem cu tânăra doar la telefon. Și mai erau pe aeroport și recrutorii. Deci, în așteptare erau două grupuri: al nostru și al lor. Echipa binelui și echipa răului, dacă vreți.

Și am reușit atunci, sprijinindu-ne unii de alții, să ieșim cu bine din sala de așteptare a aeroportului. Noroc și de șoferul nostru, care era acolo, singura prezență masculină din echipa binelui, și care în prima jumătate de an a lucrat în minus pentru el.

Abia mai târziu ne-am întrebat despre riscuri și despre securitatea noastră personală. Atunci însă în prim-plan era omul salvat, apoi noi, toți ceilalți din echipă.

Pe cât de patetic sună asta, pe atât de adevărat este: misiunea noastră în aceste cazuri este să-i servim pe oamenii care au nevoie și să le facem dreptate.

2001

La 23 august 2001 am înregistrat Centrul Internațional „La Strada” la Ministerul Justiției. În acea zi echipa organizației era formată din patru persoane.

„La Strada” a pornit atunci la drum cu această misiune: să promovăm și să protejăm drepturile civile, economice, sociale, culturale și libertățile femeii; să asigurăm egalitatea de șanse pentru femeii și bărbați; să încurajăm și să sprijinim în toate mediile profesionale, sociale și familiale acțiunile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu principiile ce protejează drepturile femeii și aplicarea lor de facto.

„La Strada” a devenit membru al Rețelei Internaționale „La Strada”, inițiată în 1995. În 2001 la cele 5 organizații (din Olanda, Polonia, Cehia, Bulgaria și Ucraina) din rețea aderă alți patru parteneri din Belarus, Bosnia și Herțegovina, Macedonia, și Republica Moldova.

Aveam mult de lucru!

CE SE ÎNTÂMPLA ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2001

Moldova devine țară-membră a Pactului de Stabilitate în Europa de Sud-Est, fapt care a servit drept imbold pentru recunoașterea de către autorități a problemei traficului de ființe umane și inițierea politicilor de prevenire și combatere a fenomenului.

La Strada 9.00-19.00

La 1 septembrie, am deschis Linia Fierbinte „La Strada”. La început serviciul funcționa cu un singur număr de telefon – 23.33.09, inițial între orele 9.00 și 19.00. Mai târziu a devenit un serviciu telefonic național cu numărul 0 800 77777, gratuit pe întreg teritoriul Republicii Moldova, și + (373 22) 23.33.09 pentru apeluri de peste hotare. Linia Fierbinte a fost intensiv promovată în cadrul primei campanii naționale de sensibilizare „Tu nu ești marfă!”, lansată de Organizația Internațională pentru Migrație împreună cu „La Strada”.

A fost una dintre primele linii din republică care oferea consultanță și consiliere ulterior șapte zile în săptămână, 24 din 24 de ore, iar din 2013 – cu program între 8:00 și 20:00. Și se pare că a rămas singura linie cu o viață atât de lungă. Linia vieții?

La 25 februarie 2001, în Republica Moldova au avut loc alegeri parlamentare, iar Președintele Republicii pentru prima dată a fost ales prin votul legislativului.

1.300 apeluri în primele patru luni de activitate, opt pe zi, unu la fiecare oră. Firește că împărțirea egală a celor 1.300 de apeluri telefonice pe zile este convențională, pentru că au fost în aceste patru luni și zile în care am răspuns la 30 de solicitări, iar în altele la două.

În primul deceniu de la lansare, între 2001 și 2011, cu ajutorul Liniei Fierbinți au fost identificate peste 2.100 de prezumate cazuri de trafic de ființe umane.

Iar în cei 15 ani de funcționare, Linia Fierbinte a înregistrat în total 87.967 de apeluri. Asta e ca și cum fiecare locuitor, de exemplu, al raionului Drochia, de la mic la mare, din toate cele 40 de localități, ar fi sunat cel puțin o dată pentru ajutor la Linia Fierbinte „La Strada” și ar fi primit consiliere și sprijin.

Încă de la acel îndepărtat prim apel de ajutor din 2001, consultantul avea datoria, indiferent de problema cu care se adresează beneficiarul Liniei Fierbinți, să ofere un răspuns satisfăcător. Chiar și atunci când solicitarea nu ține direct de competența Liniei Fierbinți, echipa noastră trebuie să ofere omului de la celalalt capăt al firului o variantă de referire la un alt serviciu.

Un fir de speranță.

Era anul 2001, și această speranță era întreținută, spre sfârșitul anului, de șapte femei din „La Strada”.

LINIA FIERBINTE 0-800-77777

- © privind plecarea peste hotare
- © privind asistența în cazuri de trafic

IOM - OIM

Asulz nstitalul este finanțat
de Uniunea Europeană

CENTRUL de
INFORMARE in domeniul
MIGRAȚIEI

INFORMAȚIE

2002

Am continuat, împreună cu Organizația Internațională pentru Migrație, campania „Tu nu ești marfă!”, lansată în 2001. Atunci am simțit că cineva ne-a luat în serios.

Am vorbit în cadrul campaniei despre riscurile și realitățile traficului de ființe umane și migrației legale/ilegale, încurajând oamenii să telefoneze la Linia Fierbinte. Și credem că vorbele noastre au avut un efect de conștientizare de lungă durată, resimțindu-se și în 2003. Astfel, în anii 2002 și 2003, numărul apelurilor la Linia Fierbinte a fost în creștere.

Tu nu ești marfă!

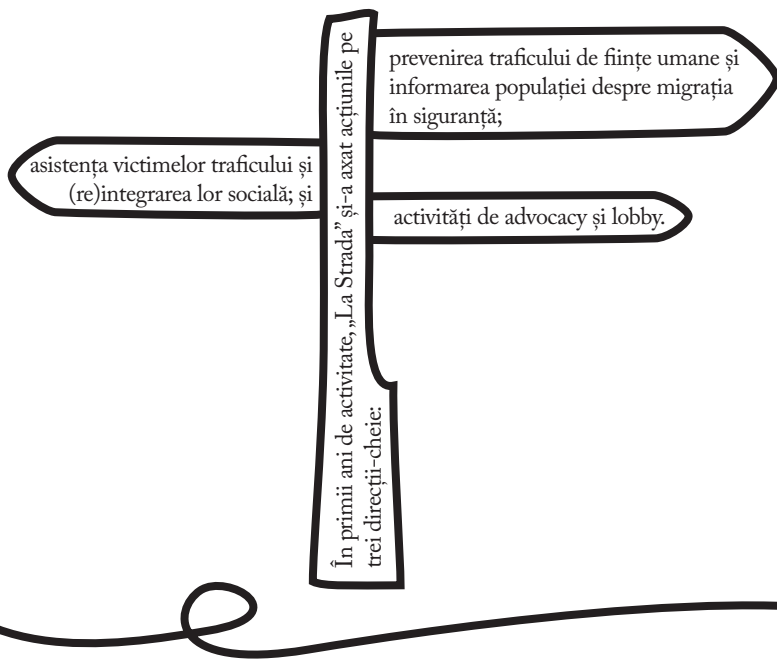
CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2002

Principalele acte legislative naționale care protejau cetățenii împotriva traficului de ființe umane erau atunci Constituția Republicii Moldova și Codul Penal.

Noul Cod Penal al Republicii Moldova este adoptat la 18 aprilie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.128-129). Acest Cod introducea un articol care făcea referire la „traficul ilicit de ființe umane”, ceea ce a însemnat, potrivit specialiștilor, o etapă

În 2002 am înregistrat 3.232 și, respectiv, 3.732 de sunete în 2003, păstrând același raport dintre cele două categorii de sunete (informarea beneficiarilor despre migrația sigură și facilitarea accesului la asistență pentru victimele traficului care au apelat la Linia Fierbinte.) Și anume: 2.289 de apeluri de informare și 439 de apeluri SOS pentru anul 2002 și, respectiv, 3.731 și 704 de apeluri pentru anul 2003.

importantă în transpunerea prevederilor Protocolului de Palermo în legislația națională, chiar dacă la acel moment Republica Moldova încă nu ratificase protocolul.

Guvernul Republicii Moldova creează Comisiile teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane.

Mai multe ziare și posturi de televiziune au indicat faptul că numărul cetățenilor a scăzut cu circa 100.000 de persoane în comparație cu anul precedent, ca urmare a unei migrații tot mai profunde. În lipsa unui

Din 2002 aceste direcții au fost structurate în trei departamente: Centrul de Resurse, Centrul de Contact și Centrul de Analiză și Lobby. Ulterior, acestea au fost completate în 2005 cu Serviciul relații cu publicul și mass-media.

Ce-a fost cel mai greu în primii ani de activitate? ne întrebați. Dați-ne puțin timp să ne gândim.

Poate recuperarea victimelor traficului de ființe umane din locul exploatării.

Pentru că problema încă nu era suficient recunoscută, respectiv

nici legi nu existau încă și nici instituții

care să intervină. Acolo,

datorită prietenilor și partenerilor noștri din organizații non-guvernamentale, putem conta pe apărătorii drepturilor omului și pe reprezentanții poliției ca să oferim ajutor. Rețeaua de organizații se contura rapid în toată Europa de la vest la est și de la nord la sud, apoi în Orientul Apropiat și tot așa. Noi nu eram strămtorați de birocrăție și proceduri și asta era cel mai important în cazul unui apel „SOS”.

În parteneriat cu OIM este deschis primul adăpost pentru victime. Cu toate reticențele autorităților. Cu toate atitudinile moraliste și discriminatorii din societate. Dar am reușit să

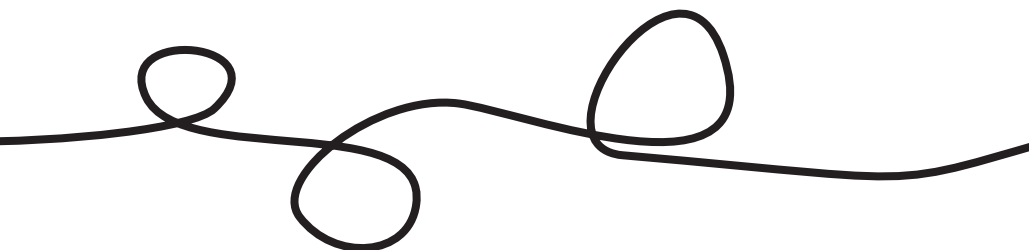
*Ce-a fost cel
mai greu în
primii ani de
activitate?*

cadru de reglementare care să ofere securitate și în lipsa informațiilor despre oportunitățile și pericolele pe care le comportă migrația, mulți cetățeni au ales să plece peste hotare.

creăm o echipă de oameni care au lăsat toate stereotipurile la o parte și au fost gata să fie 24/24 de ore alături de femeile traumatizate.

2002 a fost anul în care am început să reînvățăm geografia țării după localitățile în care am desfășurat seminare și lecții de prevenire și școlarizare pentru grupurile de risc. Bălți, Cahul, Chișinău, Ciadâr-Lunga, Comrat, Edineț, Lăpușna, Soroca, Tighina și Ungheni sunt câteva dintre regiunile în care am organizat, din ianuarie 2001 până în decembrie 2003, circa 450 de lecții și seminare de prevenire, la care au participat aproximativ 12.000 de tineri și tinere. Astfel atunci am cuprins cât am fost în stare: gimnaziile-internat, școli, licee, colegii profesionale, centre de tineret, tabere de vară, acolo unde se aflau persoanele cele mai vulnerabile în fața traficului de ființe umane. Iar aceste activități s-au desfășurat în cadrul unui acord de colaborare cu Ministerul Educației – primul de acest gen cu o instituție de stat.

Privind în urmă la acei ani în care am început să desfășurăm activități în instituțiile de învățământ, putem afirma, cu un amestec de mândrie și plăcută oboseală, că în cei 15 ani de muncă am ajuns practic în fiecare a doua școală din țară.

Seminarele noastre-pilot de instruire cu genericul „Activitatea polițienească în contracararea traficului de ființe umane”, desfășurate în comun cu Ministerul Afacerilor Interne, au reunit 80 de studenți ai Academiei de Poliție și inspectori de sector din orașele Bălți, Cahul și Chișinău. La fel am instruit și alte grupuri de profesioniști: învățători, directori adjuncți pentru educație, asistenți sociali, jurnaliști etc.

Pe masă – calendare, în buzunar – agende, iar pe pereți – postere. Toți cei pe care i-am întâlnit în instruirii sau în acțiunile de pledoarie au primit produsele noastre informaționale: calendare de masă și de buzunar „Sunt lucruri importante pe care trebuie să le știi”, carnete de buzunar „Trăiește-ți viața – trăiește liber”, semne de carte „Informează-te”, postere informaționale și agende „Stop trafic de femei – depinde de tine” ș.a.

2003

2003 este anul în care au debutat activitățile noastre de voluntariat. Ideea s-a conturat după cele două școli de instruire din anul precedent, cu participarea tinerilor activi în promovarea și apărarea drepturilor femeii. În cadrul celei de a treia școli cu genericul „Tinerii – lideri în promovarea drepturilor femeii”, am invitat un grup de tineri dintre cei mai activi să desfășoare activități de masă destinate semenilor lor.

CE SE ÎNTÂMPLA ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2003

Raportul privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova în anul 2003 constată că eforturile de „...combateră a traficului de ființe umane au cunoscut în anul 2003 o învioreare semnificativă” și citează numele „La Strada” ca unul dintre partenerii neguvernamentali activi ai statului în desfășurarea unor sesiuni de instruire, axate pe promovarea și asigurarea drepturilor omului.

Iar de-a lungul celor peste 10 ani care au urmat, mai mult de 150 de voluntari au făcut parte, timp de câteva generații, din echipa „La Strada”.

Activitățile noastre de voluntariat au început să devină organizate și constante. Recrutarea voluntarilor are loc în baza unui concurs, după care candidații selectați participă la un training de instruire specială în activități de prevenire a traficului, desfășurate de formatorii Centrului Internațional „La Strada”. Programul de voluntariat include, totodată, vizite de monitorizare și activități în echipe mixte, formate dintr-un voluntar cu experiență și un voluntar debutant, astfel încât să ne asigurăm că informația ajunge la fiecare copil. De asemenea, sunt organizate discuții tematice săptămânale cu participarea voluntarilor în cadrul cărora sunt ascultate și discutate opiniile copiilor și tinerilor, ca să putem ajusta metodologia de predare a tematicilor pe care se axează activitățile noastre. În 2003 subiectul-cheie a fost prevenirea traficului de ființe umane, iar din 2010 acestuia i s-a adăugat prevenirea violenței în familie, cu accent pe relațiile armonioase în familie. Din 2012 pe agenda intervențiilor „La Strada”, inclusiv a voluntarilor, am inclus prevenirea exploatării sexuale comerciale a copiilor și asigurarea unui internet sigur pentru copii.

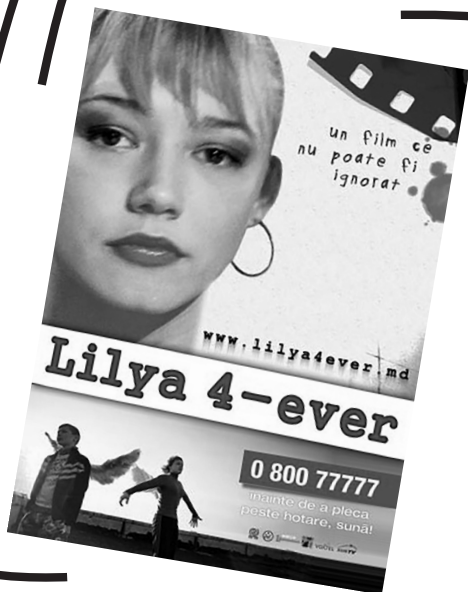

Anual selectăm în jur de 25 de persoane noi, care se alătură voluntarilor cu experiență, rămași din anul precedent.

Raportul Guvernului SUA cu privire la Drepturile Omului pentru anul 2003 relevă că Moldova „este o importantă țară de origine a femeilor și fetelor care sunt traficate în străinătate pentru prostituție și a bărbaților care sunt traficați în Rusia și alte state învecinate pentru muncă și cerșit”. „De asemenea, Republica Moldova reprezintă o țară de tranzit a victimelor traficului cu ființe umane din Ucraina în România”, mai arată raportul din 2003.

Voluntarii „La Strada” s-au implicat activ în campania „Lilia 4-ever”, desfășurată în anii 2003-2004.

Filmul „Lilia 4-ever”, care descrie destinul unei fete traficate, a fost proiectat în avanpremieră la 16 noiembrie 2003, iar publicul a putut să-l urmărească începând cu 30 ianuarie 2004. „Lilia 4-ever” a fost difuzat timp de două săptămâni, de patru ori pe zi, cu acces gratuit pentru spectatori, în două cinematografe din Chișinău, iar apoi a fost prezentat la început în 100 de școli și internate din țară.

Totodată, din 2003 în Moldova se înregistrează nu numai cazuri de trafic cu ființe umane la nivel transnațional, dar și trafic intern, atunci când cetățeni ai Republicii Moldova au fost recrutați, transportați și supuși exploatarii în interiorul republicii.

Statul a luat unele măsuri pentru a preveni traficul de femei și pentru a acorda asistență victimelor, deși „aceasta a început să influențeze foarte încet asupra soluționării problemei și se concentrează în principal asupra legislației și urmăririi penale”, notează Raportul Guvernului SUA cu privire la Republica Moldova pentru anul 2003. „În luna septembrie, un grup de lucru guvernamental, Comitetul

Cea mai recentă vizionare publică a filmului a avut loc la 23 martie 2016, la Chișinău, urmată de o discuție cu elevele de la Școala profesională nr. 2 din capitală despre riscuri și protecția împotriva traficului de ființe umane. Această acțiune a fost organizată în contextul Planului Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2014-2016, aprobat de Guvernul Republicii Moldova.

Ca să aibă cine să le asculte. Ca să aibă cine să le îndrepte. 18 preoți ai parohiilor din regiunea Cahul a țării au participat, în noiembrie 2003, la o instruire desfășurată de „La Strada” și axată pe abilitățile de lucru cu victimele traficului de ființe umane. A fost una dintre primele activități comune cu Mitropolia Moldovei de care ne leagă o colaborare lungă.

În caravana muzicală „Depinde de tine” deja către sfârșitul anului 2003 am ajuns cu mesaje anti-traffic în mai mult de 40 de localități din Moldova. Iar peste 1000 de adolescenți și adolescente au obținut informații utile în timpul discotecilor anti-traffic, pe care le-am organizat, cu muzică, distracții și concursuri, la Cahul, Ungheni, Soroca și în regiunea transnistreană a țării.

Național pentru combaterea traficului de ființe umane a inițiat reuniuni lunare. Au fost create comitete locale în fiecare raion al republicii și funcționarilor din diverse ministere și autorități locale li s-a cerut prezentarea rapoartelor către Secretariatul Permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane. În cadrul Ministerului Afacerilor Interne continuă să activeze un grup special de urmărire penală”.

Republica Moldova a revenit în anul 2003 la sistemul sovietic de împărțire administrativă în raioane.

Linia Fierbinte „La Strada” este menționată în Raportul Guvernului SUA cu privire la Drepturile Omului în Republica Moldova pentru anul 2003. Iar această mențiune care ne-a onorat enorm s-a datorat și celor 101 de persoane traficate (cazuri noi) pe care l-am identificat și care au beneficiat de asistența noastră în 2002-2003. De asemenea, 150 de copii ai persoanelor traficate au avut parte de asistență materială, 200 de persoane traficate au beneficiat de asistență umanitară, burse pentru studii și alte circa 500 de familii au primit sprijin și asistență informațională.

Pe agenda prezențelor internaționale ale organizației noastre în 2003 s-au aflat Austria, Ucraina, Cipru, Belarus, Grecia, Belgia, Rusia, Uzbekistan și România.

LA
STRADA
Moldova

2004

Filmul artistic de lung metraj „Lilya 4-ever” s-a aflat în continuare în centrul campaniei noastre de informare, prin care am arătat și am discutat, în sesiunile de după proiecții și în atelierile de lucru, realitățile crude în care trăiesc victimele traficului.

„Lilya 4-ever”, produs în 2002, este un film bazat pe o poveste adevărată care ilustrează întâmplările trăite în orașul Malmö, cu câțiva ani în urmă, de o fată de 16 ani din Lituania.

La sfârșitul primului an de proiecții ale filmului peste 60.000 de spectatori – de la oficiali guvernamentali până la tineri și tinere din grupurile vulnerabile – au privit „Lilya-4 ever” în sute de sate, școli și săli de cinema din toată republica.

Asistenții sociali și psihologii, reprezentând societatea civilă și instituțiile publice, au fost, în 2004, beneficiarii atelierelor

CE SE ÎNTÂMPLA ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2004

2004 a fost anul în care autoritățile Republicii Moldova nu au reușit, potrivit Raportului Guvernului SUA cu privire la traficul de ființe umane, să acorde asistență victimelor traficului de ființe umane, dar „a continuat să se bazeze pe ONG-uri și organizații internaționale finanțate de donatori externi pentru a realiza proiecte în acest domeniu”.

La 22 noiembrie 2004 Plenul Curții Supreme de Justiție adoptă Hotărârea nr. 37 „Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii”, având drept scop

noastre de instruire în care am identificat împreună și am împărtășit bunele practici de asistență a victimelor traficului de ființe umane. La fel, acțiunile noastre de instruire au cuprins profesori, reprezentanți ai Agențiilor regionale de ocupare a forței de muncă, voluntari, medici de familie etc.

asigurarea unei aplicări corecte și unitare a legislației privind traficul de ființe umane și traficul de copii în republica noastră.

Președintele Republicii Moldova adresează, la 28 ianuarie 2004, Președinților Consiliului European și Comisiei Europene scrisori în care constată cu regret că Moldova este unica țară din spațiul Europei Centrale și de Est cu care Uniunea Europeană încă nu și-a definit relațiile.

Suportul nostru informațional și juridic, intitulat „Contracarea traficului de ființe umane”, a ajuns în 2004 la ediția a doua. Și am elaborat „Directorul organizațiilor active în domeniul acordării asistenței sociale persoanelor traficate”.

În rezultatul mai multor cercetări, în 2004 am elaborat un Raport care avea să fie piatra de temelie a viitoarei noastre realizări importante, obținută împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale: „Identificarea capacităților și resurselor naționale în vederea creării Sistemului Național de Referire pentru identificarea, asistența și protecția persoanelor traficate”. La masa rotundă unde am prezentat acest Raport au participat experți internaționali importanți, inclusiv Barbel Heide Uhl – unul dintre autorii conceptului SNR. Constatările acestui Raport au stimulat implicarea noastră ulterioară în elaborarea Strategiei Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, document ce va fi aprobat în anul 2008.

**LA
STRADA**
Moldova

2005

În 2005 am continuat experiența celei de-a doua campanii a noastre „Și mie îmi pasă”. Am fost prezente cu ample mesaje de informare și am participat la dezbateri, înainte și după proiectarea filmului. Campania „Și mie îmi pasă” a fost despre faptul că „traficul de ființe umane este o problemă care privește pe fiecare, în sensul că fiecare poate ajuta o victimă a traficului de ființe umane să revină la viața normală, fără să o blameze, ci s-o încurajeze”. Am luptat puternic atunci cu stereotipurile și această campanie a rămas unică de felul ei de atunci până acum.

În cadrul campaniei s-a constituit practic prima echipă de voluntari ai Centrului Internațional „La Strada”. În timpul activităților au fost distribuite materiale informative cu numărul Liniei Fierbinți: a fost prima mare acțiune de promovare a acestui serviciu al nostru adresat în special victimelor traficului de persoane.

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2005

Republica Moldova a ratificat Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (UNTOC) și Protocolul adițional privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor (Protocolul de la Palermo) prin Legea nr.15-XV și Legea nr.17-XV din 17 februarie 2005.

A fost anul în care mesajul nostru „Ce poți face tu?” s-a aflat în centrul schimbărilor de atitudine pe care le-am promovat – de la atitudinea negativă, de blamare – la una de înțelegere, sprijin. În 2005 Linia Fierbinte „La Strada” a înregistrat 2.790 de apeluri, aproximativ 7 pe zi, la care au răspuns cei cinci consultanți cu experiență, oferind consiliere și informații esențiale.

2790 apeluri

Este anul în care a fost elaborată Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. În acest sens, activitățile au fost realizate de către Grupul de experți, reprezentând instituțiile de asigurare a ordinii de drept, iar sprijinul a fost oferit de către Misiunea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa și Oficiul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE. Reprezentanții societății civile au fost cooptați în elaborarea legii doar la etapa finală. Autorii celor mai relevante propuneri, inclusiv reprezentanții „La Strada”, au fost invitați să participe la dezbaterile din cadrul Comisiei juridice a Parlamentului Republicii Moldova.

În mai 2005 legislativul de la Chișinău a semnat Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane.

În iunie, secția de combatere a traficului de persoane a fost transformată în Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane (CCTP) în subordinea directă a Ministrului Afacerilor Interne, cu o nouă structură și competențe extinse, inclusiv ca urmare a pledoariilor noastre pentru respectarea Convenției proaspăt semnate a Consiliului

În februarie 2005, am lansat prima ediție a publicației „La Strada Express”, axată pe constituirea Mecanismului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor traficului de persoane în Republica Moldova. Până în prezent, organizația noastră a publicat șase asemenea ediții tematice. Cea mai recentă ediție este consacrată coordonării ca o nouă metodă de management a politicii în domeniul contracarării traficului de ființe umane.

Prin eforturile comune ale „La Strada”, ICMPD Viena, OSCE și OIM, în primăvara anului 2005 a fost creat un Grup de Lucru pentru elaborarea Planului Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2005-2006, aprobat oficial prin Hotărârea Guvernului Republicii

Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane. Această convenție determină țările semnatare să adopte „măsurile necesare pentru specializarea unor persoane sau structuri în lupta împotriva traficului de ființe umane și în protecția victimelor”.

În septembrie, Ministerul Educației a exclus din curricula obligatorie obiectul „Deprinderi de viață”, care conținea o secțiune consacrată prevenirii traficului, elaborată de „La Strada”, păstrându-l doar ca un curs opțional, motivând că informațiile de educație sexuală nu sunt adecvate pentru această vârstă. Ca să suplinim acest regres, aproape

Moldova nr. 903 din 25 august 2005. Acest document de politici a integrat bunele practici ale țărilor din Europa de Sud-Est și recomandările experților, formulate în cadrul unui proiect internațional al ICMPD Viena. De altfel, structura și conținutul acestui document de politici au răspuns standardelor înalte ale timpului și au fost apreciate pozitiv de către specialiștii internaționali în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane.

Anul 2005 ne-a adus de asemenea bucuria și beneficiile cooperării cu partenerii noștri din străinătate, inclusiv Alianța Globală împotriva Traficului (GAATW), ACTA, Rețeaua împotriva traficului din Balcani; ABA Ceeli (Asociația Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii în Europa Centrală și Eurasia).

A fost anul în care recunoașterea noastră pe plan internațional s-a fructificat prin participarea, la Viena, în Austria, la lansarea Programului regional „Consolidarea acțiunilor de implementare a Planurilor Naționale Anti-Trafic în Europa de Sud-Est”, realizat în 10 țări din regiune. Atunci am fost invitate să preluăm sarcinile punctului de referință al programului pentru activitățile din Bulgaria, Moldova și România.

peste un deceniu, către anul 2014 am pilotat cursul opțional „Relații armonioase în familie”, destinat elevilor din clasele liceale și desfășurat în baza unui suport metodologic elaborat de experți naționali și practicieni în domeniul dezvoltării relațiilor non-violente, precum și de pedagogi experimentați din țară. Pentru a asigura, în cele din urmă, formarea toleranței zero față de violența în familie.

În octombrie, Parlamentul a votat Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Acest act normativ a definit

Iar în luna mai am fost invitați în Turcia pentru a împărtăși experiența Liniei Fierbinți de la noi și astfel, prin instruirea pe care am oferit-o acolo, am contribuit la deschiderea Liniei Fierbinți anti-traffic în Turcia.

În debutul anului am reînnoit Memorandumul de cooperare dintre „La Strada” și Ministerul Sănătății și Protecției Sociale, prin care am lansat mai multe acțiuni comune desfășurate de comunitatea anti-traffic de atunci, compusă din „La Strada”, Ministerul Sănătății și Protecției Sociale, Organizația Internațională pentru Migrație, Centrul pentru Prevenirea Traficului de Femei și Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane.

În februarie-martie – ținem minte ca acum – am avut mai multe întâlniri cu reprezentanți ai Mitropoliei Moldovei pentru a implica biserica în acțiunile de prevenire și asistență a victimelor traficului. Au urmat mai multe instruirii cu participarea preoților, în cadrul cărora am formulat împreună un mesaj de conștientizare „Nu blama!”, iar discuțiile s-au axat pe acțiuni de prevenire și de referire. Mitropolia a binecuvântat această cooperare a noastră cu biserica.

Informațiile despre cazuri reale de trafic (400 cazuri) și experiența în asistența directă acordată victimelor traficului (150 cazuri), acumulată de organizația noastră în primii 5 ani de activitate (2001-2004), s-au regăsit în studiul „Traficul de

principalele direcții de combatere a traficului de ființe umane în Moldova, a pus bazele creării unui cadru instituțional și de reglementare în acest domeniu și a definit drepturile victimelor traficului de persoane. Legea a stabilit de asemenea dreptul organizațiilor non-guvernamentale și interguvernamentale de a participa la acțiunile anti-traffic și a obligat

persoane în Moldova: comentarii, tendințe și recomandări” (2005). A fost primul raport analitic realizat la nivel național privind fenomenul traficului de ființe umane, care se referă la baza socială a fenomenului, factori declanșatori, modus operandi de traficanți, rutele și țările de destinație ale traficului, tipurile și procedeele de exploatarea a victimelor etc.

Am elaborat Ghidul Educatorului Programului „De la egal la egal” în prevenirea traficului de ființe umane, prezentat la Atelierul anual de planificare și evaluare a voluntarilor „La Strada”, din iunie 2005. Iar metodologia de lucru în domeniul voluntariatului, elaborată și implementată de „La Strada”, a fost preluată de Organizația Internațională pentru Migrație și Centrul de Prevenire a Traficului de Femei. Iar în septembrie cele trei organizații au aprobat un plan anual comun pentru activitățile de voluntariat.

agențiile guvernamentale să coopereze cu organizațiile menționate. În decembrie 2005, Guvernul Republicii Moldova a adoptat o legislație anti-trafic comprehensivă prin care a reglementat traficul de ființe umane în scopul exploatării sexuale și prin muncă forțată, se arată într-un raport al Guvernului SUA despre Moldova.

Cele 235 de seminare desfășurate în 2005 de către educatorii noștri în cadrul Programului „De la egal la egal” au reunit 5.811 de copii și adolescenți din instituțiile de învățământ din republică.

A fost și anul primelor noastre activități, desfășurate la Chișinău și Soroca, adresate victimelor traficului de ființe umane și copiilor lor pentru a ajuta femeile să-și reconstruiască nu doar viața, ci în primul rând relația cu copiii, după ce au trecut prin experiența dramatică a traficului. Este vorba aici și despre școala de vară pentru mamele victime ale traficului de ființe umane, organizată timp de două săptămâni la mănăstirea Vârzărești, raionul Nisporeni. În aceste zile mamele au învățat cum să comunice cu copiii, cum să se joace cu ei, cum să-și controleze furia și au beneficiat de consiliere psihologică și suport social, combinate cu arta, meditația și educația copiilor prin joc.

În anul 2005 ne-am implicat în activitatea celor cinci Centre maternale regionale de la Bălți, Cahul, Căușeni, Soroca și Ungheni, care urmau să ofere asistență victimelor traficului de ființe umane, după ce au fost constituite inițial cu scopul de a preveni abandonul copiilor. Încet-încet – sigur că ne-ar fi bucurat ca asta să se întâmple mai repede – începeau să se constituie și să se extindă serviciile de plasament și asistență pentru victimele traficului de ființe umane.

În 2005 am editat Ghidul „Asistența socială victimelor traficului de persoane, în special femei. Îndrumar practic pentru asistenți sociali și psihologi”.

Cu toate acestea, menționează raportul, în lipsa unui angajament clar din partea Guvernului cu privire la alocarea resurselor, implementarea cu succes a legii a rămas un subiect de discuție. Guvernul a intensificat eforturile sale de aplicare a legii, urmărind penal 386 de cazuri de

74 de articole, 80 de interviuri și câteva sute de mențiuni „La Strada” în mass-media din Moldova și din străinătate – acesta este un scurt bilanț al eforturilor de a aduce subiectul traficului de ființe umane și asistenței în prim-planul dezbaterilor publice prin intermediul media din Moldova, nu doar a celor internaționale.

Iar campania „Și mie îmi pasă”, lansată la 1 noiembrie 2005 și desfășurată de „La Strada” și în 2006 pentru susținerea victimelor traficului de ființe umane, a fost importantă pentru noi, căci acesta a fost momentul în care am reușit să începem schimbarea atitudinii oamenilor – factori de decizie sau simpli locuitori – față de victimele traficului. Atunci ne-am propus drept obiective sensibilizarea publicului larg și cultivarea unei atitudini tolerante față de victimele traficului, precum și facilitarea accesului acestora la asistență și protecție adecvată. Prin eforturile noastre și ale partenerilor noștri, victimele traficului de ființe umane începeau să fie privite mai puțin ca prostituate și mai mult ca persoane exploatare. Până atunci, așa cum arăta un studiu al nostru, fiecare a treia persoană din Moldova considera că victima traficului de ființe umane este singură vinovată de ceea ce i s-a întâmplat.

Am ajuns să ne bucurăm de rezultatele concrete ale campaniei „Și mie îmi pasă” mult mai târziu, către anul 2016, pentru că lupta împotriva atitudinilor de dispreț, ostilitate și marginalizare a victimelor traficului de ființe umane a fost lungă și această bătălie continuă.

trafic în 2005. Din cele 314 cazuri transmise în instanță, au fost condamnați 58 de traficanți, ceea ce reprezintă cu 23 de condamnări mai multe decât în 2004.

2006

Așa cum ne amintim, campania socială „Și mie îmi pasă”, având sloganul „Ce poți face tu?”, pe care am lansat-o în 2005, a fost una clasică și a fost, de fapt, prima campanie socială de sensibilizare a publicului desfășurată în exclusivitate de „La Strada”: cu câteva conferințe de presă, acțiuni stradale, oficii mobile de informare și conștientizare, talk-show-uri, spoturi radio și TV etc.

Prin toate acestea am informat publicul despre fenomenul traficului de ființe umane și consecințele lui, am vorbit despre accesul limitat la asistență, despre nevoia unei atitudini tolerante față de victimele traficului și despre nevoia de dezvoltare în continuare a Sistemului Național de Referință, promovând în același timp Linia Fierbinte, cu mesajul „Îndeamn-o să sune la Linia Fierbinte 0 800 77777”.

Atunci, în timpul campaniei am discutat cu sute și mii de oameni simpli prin intermediul oficiilor mobile de informare

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2006

Moldova a rămas în anul 2006 „o sursă majoră a traficului de femei și fete în scopul exploatării sexuale”, după cum constata Guvernul SUA în Raportul său cu privire la traficul de ființe umane.

În ianuarie 2006 OIM în cooperare cu Ministerul Sănătății și Protecției Sociale lansează proiectul-pilot de creare a Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și

din toată țară despre experiența traumatizantă a victimelor traficului de ființe umane, despre elementele de constrângere și am îndemnat lumea să le ofere ajutor, iar atunci când nu o pot face, măcar să nu le blameze și să nu le respingă.

Îndeamn-o să sune la Linia Fierbinte

800

777777

O cercetare realizată după încheierea campaniei „Și mie îmi pasă” a arătat că fiecare a șaptea persoană interviuată în cadrul anchetei a fost martoră sau participantă a campaniei noastre.

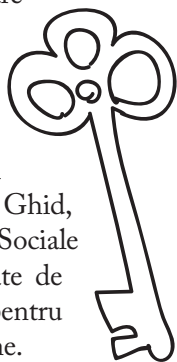
În 2006 am semnat un Memorandum de cooperare cu Centrul de Reabilitare a Adolescenților din Chișinău și cu Centrul de Plasament Temporar al Minorilor al Comisariatului de Poliție al Municipiului Chișinău. Și am instruit pe parcursul anului 20 de angajați ai poliției de frontieră în domeniul identificării victimelor traficului de ființe umane.

Ediția tematică „La Strada Express” din 2006 a fost consacrată identificării victimelor traficului de ființe umane. Această ediție a servit drept bază pentru elaborarea, puțin mai târziu în acest an,

potențialelor victime ale traficului de ființe umane. Primele echipe multidisciplinare au fost create și instruite în 5 raioane ale Republicii Moldova.

În noiembrie 2006 Guvernul a aprobat Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane. A fost anul în care au debutat

a publicației „Identificarea victimelor traficului de ființe umane în Moldova”. Recomandările au fost destinate specialiștilor care, prin genul lor de activitate profesională, vin în contact cu victimele traficului. Publicația a reprezentat o primă încercare de a elabora o noțiune și criteriile (indicii) conform cărora pot fi identificate victimele traficului în baza legislației naționale, ținându-se cont de normele actelor de drept internațional și de experiența practică a Centrului „La Strada”. De asemenea, recomandările au vizat unele aspecte ale desfășurării interviului cu persoanele traficate. Mult mai târziu, a fost creat un grup de lucru interdepartamental cu participarea reprezentantului „La Strada”, care a elaborat proiectul Regulamentului cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. Inițial, am sperat ca acest Regulament să fie aprobat prin Hotărâre de Guvern, dar în final, în februarie 2012, documentul a fost aprobat ca Ghid, prin ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Ghidul servește și astăzi în calitate de instrument-cheie al comunității anti-trafic pentru identificarea victimelor traficului de ființe umane.

Linia Fierbinte „La Strada” a recepționat 2.476 de apeluri telefonice, dintre care 1.973 erau solicitări de informații și asistență.

discuțiile dintre Organizația Internațională pentru Migrație și Guvernul Republicii Moldova cu privire la transferul parțial al responsabilităților și finanțării pentru Centrul de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane (Shelter) către Ministerul Sănătății și Protecției Sociale.

Studiul „100 cele mai presante probleme ale Republicii Moldova în 2006” include și câteva probleme aflate în mandatul „La Strada”: Implicațiile psiho-sociale ale fenomenului traficului de ființe umane;

În seminarele de informare pe care le-am desfășurat în aprilie-iunie și noiembrie-decembrie 2006 au fost cuprinși 9.983 de copii și tineri din 436 de școli din toată republica.

Forumul Municipal de Tineret, organizat de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău și „La Strada”, a fost consacrat în acest an prevenirii și combaterii traficului de ființe umane.

În cadrul Agențiilor regionale de Ocupare a Forței de Muncă am creat 28 de birouri de informare cu privire la traficul de ființe umane – la Basarabeasca, Bălți, Briceni, Cahul, Cantemir, Călărași, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hâncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnița, Orhei, Rezina, Râșcani, Soroca, Strășeni, Sângerei, Șoldănești, Taraclia, Telenești și Ungheni.

Un alt domeniu care a început să se contureze în acești ani în activitatea noastră a fost prevenirea exploataării sexuale comerciale a copiilor, atunci când am început, împreună cu Ministerul Afacerilor Interne, să monitorizăm și să evaluăm cazurile de trafic cu copii pentru a evita re-victimizarea și pentru referirea lor imediată spre asistență. În context, pentru 15 reprezentanți din 11 ONG-uri locale am desfășurat un atelier de instruire în prevenirea abuzului asupra copilului și acordarea asistenței.

Violența familială – generatoare de probleme sociale; Abuzul față de copil. Cercetarea citează în context și date oferite de organizația noastră privind aceste fenomene.

Moldova a devenit în 2006, alături de China și Vietnam, principalul exportator de forță de muncă la negru pentru Moscova. Potrivit Direcției serviciului de stat de ocupare a populației din Moscova, muncitorii la negru din Moldova au constituit 12,5 la sută din numărul total de muncitori străini.

Am contribuit cu comentarii și recomandări la proiectul Regulamentului de funcționare a Centrului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, elaborat de Ministerul Sănătății și Protecției Sociale.

În martie, în colaborare cu Centrul pentru Relații Internaționale (Polonia), Biroul Național pentru Migrație și Azil al Republicii Moldova și OIM, am organizat conferința internațională „Extinderea hotarelor Uniunii Europene în contextul experienței globale – problema migrației și traficului de ființe umane. Este Moldova pregătită să reacționeze?”. Scopul Conferinței a fost de a reflecta asupra practicilor și experienței diferitelor țări în depășirea problemelor ce țin de migrația ilegală și traficul de ființe umane, precum și a posibilelor consecințe ale extinderii Uniunii Europene. Conferința s-a desfășurat cu participarea experților internaționali în probleme de migrație și trafic de ființe umane din SUA, Germania, Polonia și România. Această conferință a fost prima noastră experiență în organizarea evenimentelor internaționale.

În august am marcat cinci ani de activitate „La Strada”.

La mulți ani!

Numărul conexiunilor la Internet în Moldova s-a dublat în 2006 și a atins cifra de 459,9 mii, potrivit unui raport al Agenției Naționale pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică, de la 6,59 la sută din numărul total de locuitori în 2005 până la 13,55 la sută în anul 2006.

În martie 2006, Rusia a impus un embargo asupra importurilor de vinuri moldovenești și georgiene.

În noiembrie, am participat la Dialogul transatlantic privind traficul de ființe umane, organizat de Institutul de Cercetare a Migrației Internaționale, Universitatea Georgetown, Washington DC și Centrul pentru Relații Internaționale, Varșovia, Polonia. A fost una dintre primele noastre experiențe internaționale de lucru cu mediul academic la subiectul traficului de ființe umane.

În acest an 2006 direcțiile-cheie de activitate ale organizației noastre au rămas asistența pentru victimele traficului de ființe umane, instruirea profesioniștilor în domeniul prevenirii și combaterii traficului, dezvoltarea cadrului național în domeniul prevenirii traficului de persoane, asistență și protecție a victimelor traficului.

MERGEM MAI DEPARTE!

2007

A fost anul în care am afirmat, la finele campaniei noastre de sensibilizare a populației privind noile tendințe ale traficului de ființe umane în Moldova, având sloganul „Și mie îmi pasă”, că și bărbații ajung să fie victime ale traficului de persoane. Aproape ca la „Holograf” în cântecul cela trist „Și băieții plâng câteodată...”

Dacă în 2005, vorbind de cazurile de trafic, prevala cert exploatarea femeilor, în 2007 a început să crească semnificativ, ca urmare a campaniei noastre, numărul de adresări către organele de drept din partea bărbaților traficați în scop de exploatare prin muncă.

În mai, site-ul www.lastrada.md s-a aflat printre câștigătorii concursului „WebTop” „pentru aportul social în contracararea fenomenului traficului de femei din Republica Moldova prin

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2007

În februarie 2007, la inițiativa Secretariatului Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane și cu participarea Misiunii OSCE, OIM și Organizației Internaționale a Muncii (ILO/Migrant), a fost discutat subiectul creării unui Secretariat Permanent. „La Strada” a susținut această propunere, urmând ca activitatea Secretariatului Permanent să demareze în 2008.

În martie, Parlamentul Moldovei a adoptat, prin Hotărârea sa nr. 45, Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

acțiuni de prevenire, asistență și lobby”. Site-ul nostru a primit atunci și o mențiune specială la categoria „Societate civilă”.

Iar în decembrie ne-am bucurat la fel foarte mult: cea de-a cincea ediție a Festivalului Voluntarilor din Moldova a fost cu baftă pentru echipa de voluntari „La Strada”. Asta în adresa noastră toată lumea a exclamat atunci „Jos pălăria în fața voluntarilor!”. Una dintre colege, Sabina Vulpi, a obținut titlul „Cel mai activ voluntar”. Până atunci, în iulie, apăruse și prima publicație a voluntarilor „La Strada” – „Buletinul Voluntarului”.

121 de beneficiari (47 de adulți victime ale traficului, 15 copii victime și 59 de copii ai victimelor) au primit pachete de servicii minime necesare și pachete individuale de prim ajutor din partea noastră în cadrul unui proiect susținut de OSCE. Pachetele conțineau: hrană, obiecte de toaletă, rechizite școlare pentru copii, truse medicale și bani în numerar pentru achitarea serviciilor publice. Echipa multidisciplinară (lucrători sociali, polițiști, avocați

În decembrie, Ministerul Afacerilor Interne a prezentat Guvernului spre examinare proiectul Legii privind Protecția Victimei și a Martorului. Iar Ministerul Sănătății și Protecției Sociale a preluat inițiativa creării și implementării unui cadru cuprinzător pentru protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane, fiind alocate pentru aceasta și resurse financiare în bugetul de stat pentru anul 2008.

și, în caz de necesitate, alți specialiști) a făcut 12 vizite la domiciliu, la cererea beneficiarilor.

Cele 252 de seminare ale noastre axate pe prevenirea traficului de ființe umane au reunit 5.400 de tineri și tinere din toată republica.

Iar ziua de 1 noiembrie 2007 ne-a găsit într-un oficiu nou.

În noiembrie 2007, „La Strada” și-a oficializat colaborarea cu Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane al Ministerului Afacerilor Interne prin semnarea unui Memorandum de Cooperare.

Ediția cu nr. 3 a publicației „La Strada Express” a avut în anul 2007 pe copertă următoarea întrebare: „(Re)integrarea victimelor traficului de ființe umane: proces sau rezultat?”. Atunci am afirmat că (re)integrarea constituie un bilanț al

Raportul pentru anul 2007 al Guvernului SUA cu privire la traficul de ființe umane notează că „eforturile Moldovei de prevenire a traficului au continuat să fie nesemnificative în 2006. Guvernul s-a bazat și în continuare pe ONG-uri și organizații internaționale în desfășurarea majorității campaniilor de conștientizare și educație”.

efortului diferiților specialiști care au participat la identificarea victimelor traficului de ființe umane, le-au acordat ajutor la eliberarea din locul de exploatare și la revenirea în țară, le-au oferit protecție și asistență. (Re)integrarea, ca rezultat, depinde, de asemenea, atât de eforturile victimelor, cât și de ale celor apropiați, dar și de ale unui mediu mai puțin apropiat.

2007 a fost și anul în care „La Strada” a fost contractată de Organizația Internațională pentru Migrație și Biroul Agenției Națiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor și Criminalității (UNODC) din Moldova pentru elaborarea Strategiei Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. După discuții prelungite cu toate părțile interesate Strategia și Planul de Acțiune au fost aprobate de Parlamentul Republicii Moldova la 5 decembrie 2008.

2008

În februarie 2008, în timp ce cuplurile din toată lumea serbau Ziua Sf. Valentin, dăruind unul altuia ciocolată sau buchete de flori, cei 1.400 de delegați și invitați din 116 țări, inclusiv din Moldova, printre care și președinta „La Strada”, prezenți la Forumul Global al Națiunilor Unite privind combaterea traficului de ființe umane, și-au unit eforturile pentru prevenirea acestui fenomen, numit de către participanți „odios”. La una dintre sesiunile Forumului Global de

A CRIME THAT SHAMES US ALL HUMAN TRAFFICKING

la Viena, „La Strada” și-a împărtășit într-o alocuțiune experiența – aproape singulară la acea vreme în regiune – de repatriere a victimelor traficului de ființe umane. Forumul Global al Națiunilor Unite privind combaterea traficului de ființe umane a adoptat atunci un angajament pentru coordonarea acțiunilor internaționale de luptă împotriva traficului de ființe umane, cu convingerea fermă că „ființele vii nu sunt de vânzare”.

În martie, am elaborat proiectul formularului standard privind identificarea persoanelor traficate și proiectul Regulamentului cu privire la identificarea victimelor traficului de ființe umane

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2008

Raportul Guvernului SUA cu privire la drepturile omului în 2008 constată că în Republica Moldova „au fost depistate probleme legate de violența persistentă în societate și discriminarea femeilor și copiilor, traficele femeilor și fetelor cu scopul exploatării sexuale...”

în Republica Moldova. De asemenea, am elaborat proiectul formularului standard privind planul de reintegrare a persoanelor traficate.

Am contribuit cu comentarii și recomandări la proiectul Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților-victime ale traficului de ființe umane, traficului ilegal de migranți, precum și a copiilor neînsoțiți.

Iar în aprilie am fost gazdele seminarului internațional „Mecanismul transnațional de referire pentru victimele traficului. Standarde internaționale”.

„Problema violenței domestice în Republica Moldova – realități și perspective” a fost tema ediției cu nr. 4, din 2008, a publicației „La Strada Express”. Această ediție a fost cu totul specială, pentru că nu aborda un aspect îngust al domeniului nostru-cheie – traficul de ființe umane, ci o temă mai amplă, violența în familie, în special violența față de femei. O cercetare „La Strada” constata că 71 la sută dintre femeile intervievate, care au suferit de pe urma traficului în anii 1998-2004, au confirmat că anterior traficării au fost supuse violenței în familie și au plecat ilegal la muncă peste hotare din disperare, acceptând deseori oferte dubioase, pentru a scăpa de cercul violenței. „Vroiam să fiu ascultată, auzită și nimeni să nu mă judece pentru că am vrut să scap de violență”, ne-au mărturisit femeile cu care am discutat la această temă din penitenciarul nr. 7 de la Rusca. Astfel s-a conturat și ideea creării Telefonului de Încredere pentru Femei,

În februarie 2008, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Regulamentul-cadru al comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane.

recomandare formulată de această ediție a publicației „La Strada Express”.

Am continuat și în acest an să oferim, prin intermediul echipei de intervenții psihosociale și asistare a copiilor victime-martori ai traficului de persoane și exploatării sexuale a copiilor, servicii de mediere între copilul victimă-martor și organele de drept. Această practică de mediere între polițist și copil a demonstrat că procesul de urmărire penală este unul lung, imprevizibil și traumatizant atât pentru copil, cât și pentru rudele acestuia. Experiența anilor următori în acest domeniu s-a fructificat în elaborarea, în 2009, a Raportului „Practici curente de audiere a copiilor victime-martori în Republica Moldova”. Constatările au provocat mari dezbateri referitor la faptul cât de prietenoase sunt procedurile curente și cât de mult acestea contribuie la o justiție restaurativă pentru copil.

În octombrie, am organizat, la Chișinău, în parteneriat cu Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului și Organizația Internațională pentru Migrație, Conferința internațională „Mecanisme Naționale de Referire pentru asistența și protecția victimelor traficului de ființe umane (MNR) – teorie și practică”. În cadrul conferinței a fost prezentată și discutată experiența de

În martie, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Planul Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pe anii 2008-2009 (al treilea Plan Național în domeniu dat).

În mai, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat Legea nr. 105 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, care asigură securitatea „participanților la procesul penal a căror viață, integritate corporală, libertate ori proprietate sunt amenințate ca urmare a faptului că dețin date pe care au acceptat să le furnizeze organelor judiciare și care constituie probe concludente cu privire la săvârșirea unor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave”.

„VROIAM SĂ FIU
ASCULTATĂ,
AUZITĂ ȘI NIMENI
SĂ NU MĂ JUDECE
PENTRU CĂ
AM VRUT SĂ SCAP
DE VIOLENȚĂ”

În iulie, Guvernul Republicii Moldova a schimbat statutul juridic al Centrului de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (Shelter), creat și administrat de OIM. Acest centrul a fost recunoscut ca o instituție publică subordonată Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, cu statut de persoană juridică, finanțată din bugetul de stat și din mijloacele asistenței tehnice internaționale.

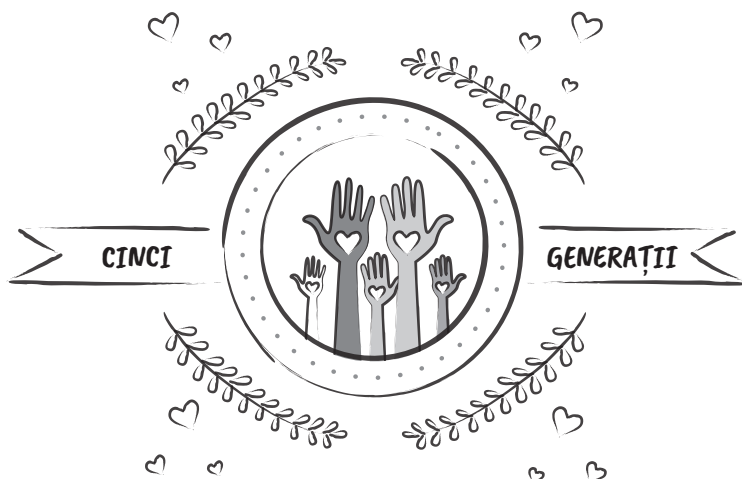
implementare a MNR în 5 țări în curs de dezvoltare – Belarus, Bulgaria, Moldova, România și Ucraina. Dezbaterile, schimbul de experiență, concluziile și recomandările acestei Conferințe internaționale au fost – așa cum ne-a arătat timpul – o contribuție la îmbunătățirea mecanismelor de referire a victimelor traficului de ființe umane pentru acordarea asistenței și protecției la nivel național și au sprijinit eforturile comune de apărare a drepturilor victimelor traficului de ființe umane.

În august, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Regulamentul privind procedura de repatriere a copiilor și adulților, victime ale traficului de ființe umane, traficului ilegal de migranți, precum și a copiilor neînsoțiți. Regulamentul prevede repatrierea voluntară și implicarea Ministerului Protecției Sociale, Familiei și Copilului. Această cerință va facilita susținerea victimelor, prin plasarea lor în cadrul Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

În septembrie, a intrat în vigoare Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, aprobată în martie 2007.

În decembrie, am publicat Ghidul practic privind consilierea telefonică în domeniul prevenirii traficului de persoane. Ceea ce am afirmat atunci în acest ghid: „Organizarea corectă a serviciului telefonic determină în mare măsură eficiența activității unei organizații” rămâne pentru noi valabil și astăzi.

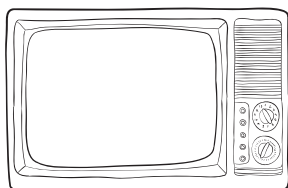
De asemenea, în acest an, 2008, voluntarii „La Strada” au ajuns la a cincea generație.

În decembrie 2008, Parlamentul a aprobat, prin Hotărârea sa nr. 257, Strategia Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane – un document strategic pentru perioada 2009-2016 – și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane pe anii 2009-2011.

2009

Peste 250 de seminare ce au cuprins mai mult de 5.000 de participanți, 43 de articole și 28 de emisiuni și reportaje TV sau radio, cinci flash-moburi în cinci raioane, alte activități cu reprezentanții administrațiilor publice locale și cu mass-media de toate genurile – acesta este un bilanț statistic al campaniei noastre de sensibilizare și informare a publicului larg „Vulnerabilitatea migranților, în special femei, la exploatare și trafic de ființe umane”.

În ianuarie am desfășurat atelierul național „Preocupări în lucrul cu persoanele traficate și potențialele victime – schimb de experiență” pentru specialiști în domeniul protecției sociale, iar în baza acestuia am elaborat și o broșură cu practici bune în domeniu.

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2009

În aprilie 2009, în Moldova s-au desfășurat alegeri legislative ordinare, urmate de proteste violente.

În mai, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat Legea cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

Peste 150 polițiști, procurori, judecători și specialiști ai Departamentului Grăniceri au fost informați pe parcursul anului în identificarea pro-activă a persoanelor traficate în cadrul instruirilor noastre continue pentru sporirea nivelului de cunoaștere de către organele de stat și non-guvernamentale a aspectelor traficului de ființe umane.

În acest an am informat tinerii privind migrația sigură și pericolul traficului de persoane: 430 de seminare desfășurate cu participarea a 8.980 elevi din instituțiile de învățământ preuniversitar din regiunile rurale.

Ediția publicației tematice „La Strada Express”, editată în 2009, a fost consacrată temei acreditării prestatorilor de servicii sociale, ca o contribuție a noastră la elaborarea Regulamentului privind acreditarea serviciilor de protecție și asistență a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

3.700 de migranți au obținut consiliere și suport informațional privind migrația sigură, riscurile asociate plecării ilegale și pericolul traficului și exploatarea prin intermediul Liniei Fierbinți „La Strada”.

De asemenea, 72 de persoane victime ale violenței în familie, contrabandei de persoane, scoaterii ilegale a copiilor peste hotare, abuzului și exploatarea sexuale a copiilor au obținut

În noiembrie, Guvernul Republicii Moldova a aprobat, prin Hotărârea sa nr. 544, Conceptul Sistemului informațional automatizat „Registru de stat al cazurilor de violență în familie”. Acest registru, stipulează documentul, „reprezintă un ansamblu sistematizat de informații documentate despre cazurile de violență în familie și de mijloace software și hardware informaționale și organizatorice, precum și de sisteme de transmitere și utilizare a datelor, metode destinate realizării

informații despre serviciile de asistență existente și modalitățile de accesare a acestora.

În același timp, „La Strada” a identificat prin intermediul Liniei Fierbinți 433 de victime prezumtive ale exploatării și abuzului, inclusiv 33 de victime ale traficului de ființe umane, 307 persoane identificate ca victime ale traficului sau exploatării și 93 de victime ale violenței domestice.

53 persoane preponderent minori au beneficiat de servicii de mediere în cadrul audierilor legale. Am întocmit fișe de evaluare psihologică și le-am predat lucrătorilor organelor de drept spre anexare la dosarele respective care includ opinia specialistului asupra cazului dat, precum și recomandări privind protecția victimei-martor.

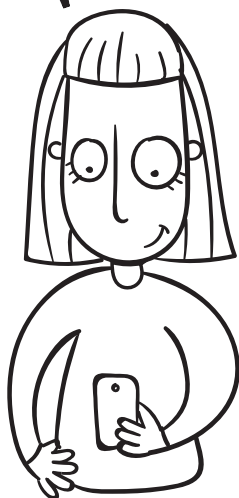
Activitățile noastre de cercetare au vizat în acest an practicile curente de realizare a audierilor legale cu participarea copiilor. Cercetările au fost necesare pentru formularea recomandărilor privind consolidarea mecanismului de protecție a martorilor vulnerabili în Republica Moldova.

În aprilie 2009, expertul „La Strada” a participat la primele reuniuni CAHVIO pentru elaborarea Convenției privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie. Acest efort a continuat și în 2010, iar în 2011 Convenția a fost aprobată la Istanbul, Turcia, și astfel a fost deschisă spre semnare.

suportului informațional”. În decembrie, Guvernul Republicii Moldova a hotărât ca Comitetul Național pentru combaterea traficului de ființe umane să fie asistat în activitate de către un Secretariat, format din 4 persoane – reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne / Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului

În noiembrie, am lansat Telefonul de Încredere pentru Femei 0 8008 8008. Iar înainte de asta, în septembrie, am beneficiat de o instruire extraordinară privind linia telefonică de consiliere a victimelor violenței în familie, în special femei, desfășurată de o specialistă în consilierea telefonică a femeilor și o specialistă în lucrul cu agresorul.

Telefonul de Încredere pentru Femei
0 8008 8008

Aceste două experte veneau la Chișinău din Israel, unde un Telefon de Încredere pentru Femei funcționa deja de 15 ani. Am avut nevoie de instruirea acestor specialiste, fiindcă am înțeles că pentru a ajuta mai bine victimele violenței în familie, trebuie să cunoaștem și psihologia agresorului.

Deși Telefonul de Încredere pentru Femei a fost lansat în noiembrie, în doar două luni au fost recepționate 173 de apeluri și au fost consiliate tot

Justiției și Ministerului Educației. Secretariatul nou creat a fost condus de secretarul Comitetului Național (reprezentant al Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane). Însă atunci toți membrii Secretariatului nu au fost eliberați de funcțiile de bază și cumulau munca în Secretariat cu munca în instituțiile menționate.

atâtea victime ale violenței în familie. La fel, au beneficiat de asistență și 9 copii victime ale exploatării sexuale comerciale.

La 2 noiembrie 2009, am lansat prima campanie națională „Familia sănătoasă este familia fără violență”, cu spot radio și video și panouri stradale. Astfel la fiecare stație de troleibuz din Chișinău au fost instalate panouri iluminate prin care încurajam femeile să se adreseze după ajutor. Către sfârșitul anului am distribuit peste 20.000 de leaflete. Scopul acestei

campanii a fost de a pune subiectul violenței în familie pe agenda Guvernului. A fost prima și cea mai amplă campanie din acest domeniu, care a continuat până în anul 2010, urmată de alte acțiuni de comunicare în 2011.

În decembrie, am publicat cercetarea privind practicile internaționale în domeniul acreditării, precum și analiza cadrului legislativ național privind mecanismele de acreditare existente, necesară pentru formularea recomandărilor în susținerea elaborării Legii privind acreditarea serviciilor sociale, dar și în susținerea elaborării Regulamentului privind acreditarea serviciilor sociale în cadrul Sistemului Național de Referire.

Raportul Guvernului SUA cu privire la traficul de ființe umane în 2009 constată că Republica Moldova și-a „îmbunătățit eforturile cu privire la protecția victimelor” și pentru prima dată, Guvernul a finanțat „funcționarea unui adăpost gestionat de OIM pentru repatrierea victimelor adulți și copii”.

Iar una dintre reușitele noastre majore din acest an a fost elaborarea Raportului de evaluare rapidă „Practici curente de audiere a copiilor victime-martori în Republica Moldova”, axat pe fenomenul copiilor traficați, în special în scopul exploatării sexuale. Această evaluare a pus bazele acțiunilor de pledoarie și implicării noastre puternice în activitățile Grupurilor de lucru pentru coordonarea și monitorizarea Strategiei de Reformare în Sectorul Justiției, care au condus

la aprobarea Articolului 110 (1) Cod Procedură Penală al Republicii Moldova, ce stabilește condiții speciale de audiere a copiilor, victime și martori ai infracțiunilor.

Buletinul voluntarilor a ajuns la cea de-a 10-a ediție.

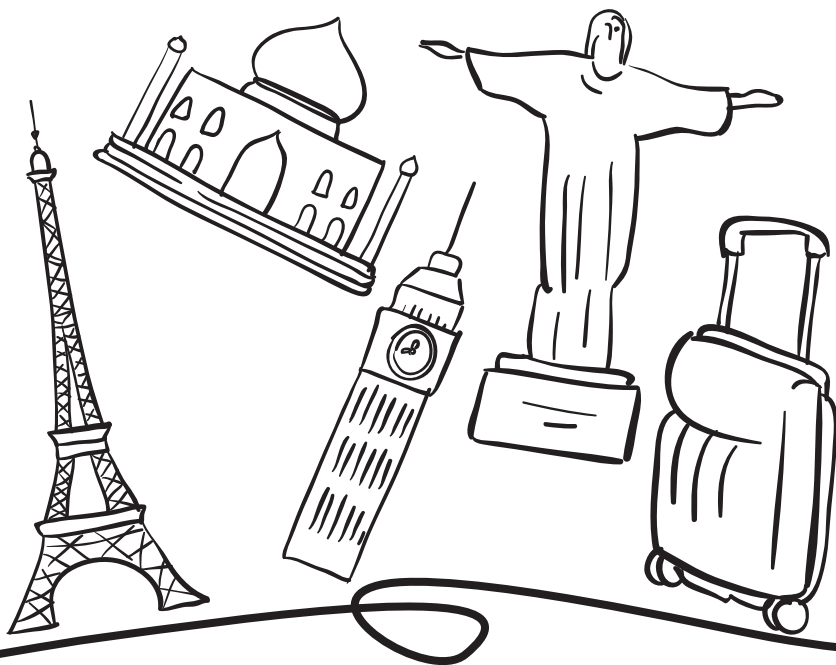
Iar către sfârșitul anului 2009, echipa noastră număra 17 angajați.

Telefon de încredere
0 8008 8008
apel gratuit

2010

Am elaborat și publicat „Studiul fenomenului traficului de copii în Republica Moldova” (2010) în care am constatat că „în ultimii ani fenomenul traficului de copii a căpătat un caracter și mai ascuns”, iar „infractorii s-au adaptat foarte bine la modificările din dreptul penal”. Atunci am declarat că „în Moldova au apărut cazuri de turism sexual cu implicarea

CE SE ÎNTÂMPLA ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2010

În septembrie, Guvernul Republicii Moldova a aprobat Planul Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2010-2011 (al patrulea Plan Național în domeniu dat).

copiilor — exploatarea sexuală în scopuri comerciale a copiilor de către străini”. „La Strada” a prezentat studiul în cadrul unui eveniment public, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului.

150 de polițiști-inspectorii pentru minori, ofițeri de urmărire penală, precum și procurori din raioanele în care funcționează Sistemul Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane au fost instruiți în domeniul principiilor și metodologiei de desfășurare a audierilor copiilor, victime sau martori ai exploatării sexuale comerciale. Seria de instruirii a urmat după vizita de documentare în Lituania, din februarie, unde ne-am familiarizat cu sistemul de audiere în condiții prietenoase a copiilor victime-martori ai exploatării sexuale.

De asemenea, echipa noastră a contribuit în acest an la Evaluarea implementării Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, în contextul Raportului elaborat de Grupul de Experți ai Acțiunii împotriva Traficului de Ființe Umane (GRETA) și consolidat în baza răspunsurilor la cele 55 de întrebări incluse în chestionar.

A fost anul în care am contribuit decisiv la elaborarea mecanismelor de monitorizare și evaluare a Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. Iar Secretariatul Permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane a prezentat, în 2011, Raportul de monitorizare a procesului de implementare a

Raportul Guvernului SUA privind traficul de ființe umane în anul 2010 remarca faptul că în Republica Moldova „cele mai multe eforturi de informare publică și conștientizare a problemei traficului de persoane au fost făcute de către ONG-uri în strânsă coordonare cu Guvernul și administrațiile regionale”, adăugând că „în 2009,

Strategiei Sistemului Național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane pe perioada anului 2010.

În iunie, „La Strada” a devenit membru în:

- Comitetul Național Director pentru Eliminarea Muncii Copilului (Hotărârea Guvernului nr. 649 din 20 iulie 2010 – „un organ consultativ în domeniul prevenirii și eliminării celor mai grave forme ale muncii copilului”, creat în 2004 și prezidat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
- Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (Hotărârea Guvernului nr. 648 din 20 iulie 2010 – „organ guvernamental menit să asigure elaborarea și implementarea politicilor de protecție a drepturilor copilului și familiei”, prezidat de către Viceprim-ministru.

Sistemul Național de Referire, administrat de Guvern, și-a sporit, prin intermediul rețelei sale de 34 de comisii regionale multidisciplinare, eforturile de ridicare a conștientizării publice cu scopul avertizării victimelor potențiale împotriva pericolelor traficului de persoane”.

Pe parcursul anului, „La Strada” a participat la reuniunile lunare ale Grupului de coordonare pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, prezidate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și co-prezidate de UNFPA. Abia se contura viitorul Consiliu Național pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

În octombrie, am lansat cea de-a doua campanie națională „Nu e normal să credem că violența este o normă”, care a durat până în mai 2011. În cadrul acestei campanii pentru prima dată în Republica Moldova au fost implicați și bărbații în transmiterea mesajului că violența nu este o problemă privată. Peste 10.000 de exemplare de broșuri și 2.500 de postere au fost distribuite în cadrul activităților de sensibilizare, organizate cu grupuri profesionale în peste 10 raioane.

La finele anului, am împărtășit rezultatele primului an de activitate a Telefonului de Încredere pentru Femei 0 8008 8008. A fost un an în care am recepționat 1.099 de sunete de la mai multe categorii de cetățeni cu diferite nevoi din regiunile Moldovei: apeluri de la victime, de la agresori, de la membrii comunității și de la reprezentanți ai grupurilor profesionale.

La fel, în acest an „La Strada” a început să dezvolte servicii de asistență juridică. Am consemnat și primul caz care a ajuns la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, iar Republica Moldova a fost condamnată. Cazul care a ajuns la CEDO

În anul 2010 Sistemul Național de Referire (SNR) pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane cuprindea 31 de unități administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova, dintre care 28 raioane, două municipii (Chișinău și Bălți) și

s-a bazat pe o situație semnalată la Telefonul Încredere pentru Femei și a fost referit de noi către Asociația Promo-LEX.

În 2010 sunt desfășurate primele vizite de studiu în Lituania și Polonia pentru a studia experiența de audiere a copiilor victime-martori ai abuzului și exploatării sexuale în condiții prietenoase copiilor (camerele de audiere pentru copii).

Tot în 2010 este organizată prima vizită de studiu în Polonia pentru a studia mai multe despre siguranța copiilor în mediul online.

În acest an, Centrul Internațional „La Strada” a lansat campania națională „Să protejăm copiii de exploatarea sexuală”, care a evidențiat vulnerabilitatea copiilor în fața fenomenului de turism sexual și acostarea copiilor ca element de recrutare a copiilor. A fost lansat un spot video, au fost produse leaflete și postere și au fost organizate sesiuni de instruire pentru profesioniștii din domeniul protecției drepturilor copiilor și asigurării ordinii de drept cum să identifice cazurile de abuz și exploatare sexuală comercială a copiilor.

Programul educatorilor de la egal la egal a început să organizeze seminare și la subiectul prevenirii exploatării sexuale comerciale a copiilor.

un oraș (Otaci). Pe parcursul anului 2010, SNR a fost extins în cinci raioane: Basarabeasca, Briceni, Drochia, Glodeni și Orhei, unde au fost instituite și instruite echipe multidisciplinare.

Consiliul Europei a deschis spre semnare Convenția privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale (Convenția de la Lanzarote), care a intrat în vigoare la 1 iulie 2010. Republica Moldova se numără printre primii semnatori ai Convenției. Autoritățile Republicii Moldova au lansat discuții publice privind ratificarea Convenției de la Lanzarote.

2011

În martie 2011 am publicat raportul de cercetare „Traficul de persoane în Moldova. Comentarii, tendințe, recomandări.” Studiul a fost realizat pe baza datelor chestionării persoanelor traficate, efectuată de către specialiștii noștri în anii 2005-2010. De fapt, acesta a fost un studiu comparativ, realizat după cinci ani de la publicarea precedentului, pentru a vedea evoluțiile în domeniu.

Ulterior, metodologia de cercetare a fost transmisă de „La Strada” Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane pentru a fi preluată la elaborarea rapoartelor analitice ale Centrului. Primul raport analitic, intitulat „Monitorizarea situației în domeniul traficului de ființe umane – analiza stării și dinamicii infracționale pentru anul 2013”, a fost prezentat la 18 octombrie 2013, cu ocazia Zilei Europene de luptă împotriva traficului de ființe umane.

Un alt raport de cercetare, intitulat „Traficul de ființe umane în scopul exploatării muncii forțate”, a fost publicat la sfârșitul anului, ca rezultat al cercetării problemelor existente în domeniul urmăririi penale și a examinărilor judiciare pe

CE SE ÎNTÂMPLA ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2011

În iunie 2011, în Republica Moldova au avut loc alegeri locale.

În decembrie 2011, Guvernul Republicii Moldova la insistența donatorilor internaționali a hotărât să reformeze organizarea muncii Secretariatului Comitetului Național, creat în decembrie 2009, și a

cauze penale, ce țin de infracțiunile trafic de ființe umane/ copii în scopul exploatării muncii forțate. Raportul conține recomandări privind soluționarea problemelor identificate și sunt adresate conducerii țării și organizațiilor responsabile pentru contracararea traficului de ființe umane.

Linia Fierbinte „La Strada” a împlinit în anul 2011 un deceniu de activitate. Iar cele peste 2.100 de cazuri prezumate a fi trafic de ființe umane în această perioadă de zece ani, identificate și asistate de organizația noastră prin intermediul Liniei Fierbinți, sunt dovada că investiția noastră de timp, pasiune, resurse a ajutat la salvarea unor vieți omenеști.

În total, în cei zece ani de când funcționează, Linia Fierbinte, „La Strada” a răspuns la 32.313 apeluri.

instituit pe lângă Guvernul un Secretariatul Permanent al Comitetului Național, compus din 3 persoane – secretarul Comitetului Național, consultantul pe probleme juridice și consultantul pe probleme sociale. Funcția de secretar a fost finanțată din bugetul de stat și exercitată de consultantul principal în Direcția politici, planificare strategică și asistență externă în cadrul Cancelariei de Stat, ale cărei atribuții de serviciu prevăd îndeplinirea acestei funcții. Posturile de consultanți au fost finanțate cu suportul tehnic al Misiunii OIM

Este un moment potrivit pentru a menționa aici principiile care au ghidat și continuă să orienteze activitatea Liniei Fierbinți:

- confidențialitate și anonim
- abordare umanistă
- accesibilitate
- divizarea responsabilității
- răspuns pozitiv.

 32313 apeluri

În cei zece ani de funcționare, Linia Fierbinte a înregistrat mai multe categorii de apeluri: informarea beneficiarilor despre migrația sigură; facilitarea accesului victimelor traficului la asistența necesară, cooperarea cu grupurile profesionale; prevenirea și facilitarea accesului la asistență în cazurile de exploatare sexuală comercială a copiilor (această ultimă categorie conturându-se începând cu anul 2010).

În 2011 am fost autorii Îndrumarului practic pentru specialiștii care desfășoară audierea copiilor victime și martori ai exploatarii sexuale comerciale. Acest ghid se bazează pe experiența noastră,

în Republica Moldova, în baza contractelor încheiate individual cu fiecare consultant pentru perioada 2011-2013, în urma concursului de angajare. Guvernul a stipulat că după expirarea termenului contractelor nominalizate, aceste poziții vor fi integrate în statele de personal ale Cancelariei de Stat.

Rapoartele guvernamentale arată că Republica Moldova a înregistrat o creștere economică de peste 6 la sută în anul 2011, iar rata sărăciei a scăzut cu peste 4 puncte procentuale, nivelul sărăciei fiind de aproximativ 21 la sută.

începută încă în 2005, de oferire a serviciilor de mediere între copiii victime și martori ai infracțiunilor și organele de drept în dosarele intentate atât pe trafic de persoane și dosare pe trafic de copii, cât și dosare pe exploatarea sexuală a copiilor. Ceea ce ne-a determinat să elaborăm acest îndrumar a fost faptul că procesul de urmărire penală este unul îndelungat, imprevizibil și traumatizant pentru copil și pentru rudele acestuia. Și am oferit, în interesul superior al copilului, sfaturi și instrumente de ghidare pentru organizarea și desfășurarea audierii copilului.

În acest context, „La Strada” a elaborat în 2011 conceptul, iar în 2012 a deschis o Cameră special amenajată pentru audierea copiilor martori ai abuzului și exploatării sexuale. Am creat această Cameră pentru a reduce victimizarea secundară a copiilor, victime și martori ai abuzului și exploatării sexuale, pe durata procesului de urmărire penală și de judecare a cauzei.

În aprilie 2011 am prezentat Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Ministerului Educației conceptul Telefonului Copilului 116 111, care a devenit funcțional în 2014.

În cadrul ședințelor comune cu participarea reprezentanților autorităților centrale, „La Strada” a solicitat ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale (Convenția

În decembrie, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale.

Raportul Guvernului SUA privind traficul de ființe umane 2011 afirmă că Guvernul Republicii Moldova „nu satisface pe deplin standardele minime cu privire la eliminarea traficului de persoane; cu toate acestea, face eforturi semnificative în această direcție”,

de la Lanzarote). Această Convenție asigură prevenirea și combaterea exploatării sexuale și abuzurilor sexuale comise asupra copiilor și protejarea drepturilor copiilor care sunt victime ale exploatării sexuale și ale abuzurilor sexuale.

Telefonul Copilului
116 111

În noiembrie 2011 am publicat studiul privind siguranța copiilor online „COPIII DIN REPUBLICA MOLDOVA: SI(N)GURI ONLINE?”, în care am constatat că Internetul a devenit parte componentă a vieții cotidiene a copiilor noștri, iar comportamentul online al copiilor acasă rămâne în mare parte în afara atenției părinților sau rudelor acestora. Riscurile la care sunt supuși în această situație copiii sunt multiple, printre acestea numărându-se comunicarea online cu tentă sexuală

---

menționând, totuși, că „Guvernul a înregistrat progrese în cursul anului trecut în direcția protecției victimelor și a prevenirii traficului de persoane”.

Sistemul Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane s-a extins în alte cinci raioane, ridicând astfel numărul total la 28 din cele 32 de raioane ale republicii.

și propuneri indecente online, întâlniri offline cu persoane cunoscute doar online, accesarea online a materialelor cu caracter pornografic sau hărțuirea online. Astfel, setul nostru de recomandări pentru siguranța copiilor pe Internet a vizat părinții, cadrele didactice, societatea civilă și sectorul privat.

Cele 309 de seminare ale noastre au reunit 6.930 de tineri și tinere din întreaga republică în activitățile de instruire, axate atât pe prevenirea exploatării sexuale comerciale, inclusiv a traficului de copii, cât și pe siguranța online a copiilor, având ca suport informațional setul „Ce știm despre exploatarea sexuală comercială copiilor”, elaborat de „La Strada”.

În 2011 Centrul Internațional „La Strada” a început seria de instruirii specializate pentru prestatorii de servicii pentru victimele violenței în familie, în special psihologi, metode și tehnici de consiliere a victimelor violenței în familie femei și copii, ciclul de instruire care a fost desfășurat până în 2014.

În 2011 „La Strada” a împlinit 10 ani.

Au debutat negocierile oficiale pe marginea Acordului de Comerț Liber, Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

S-au împlinit 20 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

2012

Anul 2012 a rămas în memoria noastră ca un an în care am continuat să oferim susținere Guvernului Republicii Moldova în eficientizarea politicilor naționale și promovarea bunelor practici anti-trafic și am oferit asistență profesională Secretariatului Permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane la dezvoltarea unui sistem de management anti-trafic.

Raportul nostru de cercetare, intitulat „Managementul politicii de stat în domeniul anti-trafic (2001-2011). Experiența Republicii Moldova”, ce conținea analiză a evoluției coordonării politicilor anti-trafic pe 10 ani, a formulat recomandări privind perfecționarea legislației Republicii Moldova.

De asemenea, am împărtășit cu reprezentanții Secretariatului Permanent experiența noastră în elaborarea politicilor naționale anti-trafic și am sprijinit elaborarea proiectului Planului Național pentru anii 2012-2013 (elaborarea modelului planului, crearea și instruirea grupului de lucru interdepartamental etc.). Am oferit în continuare sprijin Ministerul Muncii, Protecției

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2012

În martie 2012, Republica Moldova a depus la Consiliul Europei instrumentele de ratificare a Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale (STCE nr. 201). Acest tratat a intrat în vigoare pentru republica noastră la 1 iulie 2012.

Sociale și Familiei în dezvoltarea și promovarea Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane și a cadrului legal asociat.

„ESTE UN BILANȚ,
CARE
FACE FAȚĂ
CELOR ZECE ANI
DE
ACTIVITATE”

În 2012 ne-am bucurat de apariția raportului nostru „Linia Fierbinte – un deceniu de activitate. Aspecte ale migrației și traficului de persoane în Republica Moldova. O retrospectivă analitică”, care a făcut bilanțul unei munci de zece ani. De la înființarea Liniei Fierbinți, la 1 septembrie 2001, și până la sfârșitul anului 2011, Linia Fierbinte „La Strada” a înregistrat peste 32.313 apeluri telefonice și a cuprins tot atâtea persoane informate.

„Este un bilanț care face față celor zece ani de activitate”, am scris cu o oarecare modestie în raportul primului deceniu de activitate.

În 2012 am amenajat și utilat Camera de audiere a copilului, care reprezintă un sistem de încăperi, dotate cu sisteme audio-video, ce asigură interviuarea copiilor, victime și martori ai diferitelor forme de abuz și exploatare. Iar beneficiari ai condițiilor speciale de audiere sunt atât copilul (care are parte de un proces prietenos de audiere în interesul său superior),

În iulie 2012, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Planul Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru 2012-2013. Acesta a fost al cincilea plan național în domeniu și primul elaborat de Secretariatul Permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane, creat pe lângă Guvernul Republicii Moldova în 2011.

cât și sistemul justițiar (exclue audierile repetate, intimidarea martorului și asigură o calitate mai bună a probării).

„La Strada” a oferit atât consultanță pentru deschiderea în republică a Camerelor de audiere a copiilor, victime și martori ai infracțiunilor, cât și instruire judecătorilor și procurorilor privind audierea copiilor în condiții prietenoase. Iar modulul elaborat de noi în acest domeniu a fost inclus în curricula Institutului Național al Justiției.

În octombrie, la cea de-a 12-a Conferință a Alianței Globale împotriva Traficului de Femei (GAATW), desfășurată la Viena, Austria, cu genericul „Agenda pentru Prevenire: Non-discriminare și Împuternicire”, am prezentat bunele practici ale Centrului Internațional „La Strada” în prevenirea traficului de ființe umane. Am desfășurat o campanie media și de sensibilizare cu accent pe migrația sigură și prevenirea exploatării, care a vizat prevenirea traficului de ființe umane și exploatării în timpul construcției drumului național M2.

„Călătorește cu grijă. Grijă față de copii!” a fost genericul altei campanii de sensibilizare, realizată de „La Strada” în 2012 și 2013 și axată pe prevenirea și combaterea exploatării

Au fost revitalizate Comisiile teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane. Iar un raport internațional constată că Republica Moldova deține pionieratul în prevenirea traficului de ființe umane prin acordarea asistenței sociale către potențialele victime ale traficului, un rol-cheie în acest sens revenindu-i Sistemului Național de Referire, care necesită a fi extins geografic la nivel de comunitate.

sexuale comerciale a copiilor. Ideea campaniei s-a conturat după participarea la Conferința internațională „Promovarea turismului și TIC prietenoase copiilor în Republica Moldova”. Prin acțiunile campaniei am promovat conceptul industriei turismului și tehnologiilor informaționale prietenoase copilului, solicitând și adoptarea unui Cod de conduită pentru protejarea copiilor expuși la riscul de turism sexual. În acest sens au fost utile, credem, instruirile oferite companiilor IT și celor din industria hotelieră și de turism în domeniul prevenirii și combaterii exploatării sexuale comerciale a copiilor.

În acest an, Linia Fierbinte a recepționat 456 de apeluri și a acordat în fiecare dintre aceste cazuri sfaturi pentru o migrație sigură. De asemenea, am preluat 215 apeluri (de la 118 rude, 58 de experți și 39 de victime) și am oferit consiliere, având ca rezultat identificarea a 65 de presupuse cazuri de trafic și exploatare.

**NOI PROTEJĂM
COPIII
DE EXPLOATAREA
SEXUALA**

*Călătorește cu grijă.
Grijă pentru copii.*

Noi protejăm copiii de exploatare sexuală
în orice țară de destinație.

0 800 7777

Abuzul și exploatarea sexuală a copiilor este o infracțiune în Republica Moldova.
Sesează orice caz suspect la Linia Fierbinte

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a aprobat, prin ordinul său nr. 33 din 20 februarie 2012, Ghidul de identificare a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

În 2012, Ministerul Afacerilor Interne a prezentat studiul „Cartografierea situației cu privire la victimizarea copilului prin abuz și exploatare sexuală în Republica Moldova”.

2013

În ianuarie 2013, „La Strada” a lansat platforma www.siguronline.md, promovând în parteneriat cu Centrul pentru Combaterea Crimelor Informaționale, inițiativa de marcare, la 9 februarie, a Zilei Internaționale a Siguranței

The screenshot shows the SigurOnline website. At the top, there are social media icons for YouTube, Facebook, and Twitter, followed by language options (Ro, Ru) and a search bar. The main navigation menu includes: Acasa, Despre noi, Copii, Părinți, Profesori, Galerie, Întrebări și Răspunsuri, and Contacte. Below the navigation is a large banner image of a young girl looking at a computer screen, with the text "Un internet mai sigur pentru copii".

Help Line
Iti doresti sa eviti riscurile?
Apeleaza pentru mai multa informatie sau pentru a cere un sfat.

E-mail   Suport online   Skype
Alege optiunea cea mai comoda pentru a ne apela

Întrebări și răspunsuri
Buna ziua, cum reusesc sa blochez unele canale ... cum se putut sa afiu parola de la odnacisătrănu

Tehnică de filtrare și programe de Control Parental
Lumea „virtuală” este o oglindă a lumii reale, cu multe lucruri utile, dar și cu tot atâtea pericole. Tehnologiile informaționale sunt utilizate pe scară largă de către hackeri, escroci și abuzatori, iar copiii sunt cele mai frecvente victime, atunci când navighează pe Internet. Totodată, întrecerea accesului la Internet nu este o soluție, pentru a fi pe cel mic de situațiile care îl pot afecta emoțional sau îl pot afecta dispozitivul pe care îl utilizează pentru a se conecta la Internet. În acest context, instalarea unui filtru de protecție împotriva cu educația securității online și stabilirea unor reguli de comportament online sunt extrem de importante. Programele de filtrare și control parental pot fi instalate în familii și școli. Ele „citesc” și filtrează conținutul fiecărei pagini de Internet, înainte ca aceasta să ajungă pe monitorul copilului. La fel, sunt verificate atât conținutul, cât...

Raportează abuz!
Dacă ai întâlnit pe Internet conținut ilegal sau disvalăilor copiilor, Raportează-l acum!

Questionar
Principala problema cu care m-am confruntat în internet a fost

Clică pe mai mult

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2013

„Republica Moldova a început anul 2013 cu o criză politică și l-a sfârșit cu un eveniment istoric”, astfel se poate rezuma anul 2013 pe care l-a trăit Republica Moldova.

pe Internet. A fost pentru prima dată când în Moldova a fost organizată o amplă campanie de promovare a unui Internet mai sigur pentru copii.

În 2013 a fost lansată o campanie de sensibilizare națională în parteneriat cu Centrul pentru Combaterea Crimelor Informaționale și UNODC privind promovarea unui Internet mai sigur pentru copii. Campania a inclus un spot video, promovarea mesajului campaniei pe rețelele de socializare, distribuirea materialelor informative în cadrul activităților de sensibilizare a copiilor. În rezultatul acestei campanii au fost oferite 70 de sesiuni de consiliere privind siguranța copiilor online prin intermediul portalului www.siguronline.md. Portalul a fost accesat de peste 40.000 utilizatori unici.

2013 a fost anul în care am elaborat conceptul de management al politicii de stat privind combaterea traficului de ființe umane și am contribuit la elaborarea Planului Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2014-2016. Iar 2016 este anul în care „La Strada” împlinește 15 ani de activitate.

Am elaborat propuneri pentru modificarea Legii privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, menite să îmbunătățească politica națională în domeniu.

Raportul nostru de cercetare „Impactul politicii Republicii Moldova de combatere a traficului de ființe umane asupra

Agenda publică a anului 2013 a debutat cu disensiunile politice la vârf în țară.

La 1 ianuarie a intrat în vigoare Legea cu privire la asigurarea egalității, astfel încât anul 2013 poate fi considerat anul primilor pași în domeniul combaterii discriminării în Republica Moldova.

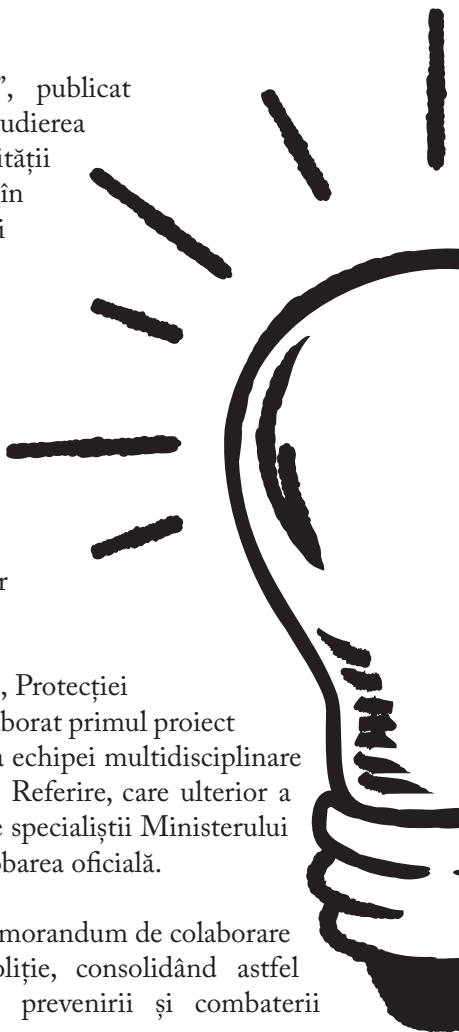
drepturilor persoanelor traficate”, publicat în anul 2013, a fost axat pe studierea principalelor aspecte ale activității statului și a societății civile în domeniul respectării și protecției drepturilor victimelor traficului de ființe umane, conceptualizarea noțiunii „abordare bazată pe drepturile omului” și elaborarea recomandărilor privind dezvoltarea de mai departe a procesului de evaluare independentă a politicii statului din punct de vedere a influenței ei asupra drepturilor victimelor traficului de ființe umane.

La solicitarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, „La Strada” a elaborat primul proiect al Regulamentului de funcționare a echipei multidisciplinare din cadrul Sistemului Național de Referire, care ulterior a fost completat și modificat de către specialiștii Ministerului și transmis Guvernului pentru aprobarea oficială.

La 8 august am semnat un nou Memorandum de colaborare cu Inspectoratul General de Poliție, consolidând astfel cooperarea noastră în domeniul prevenirii și combaterii

În anul 2013 numărul cererilor depuse la Curtea Europeană a Drepturilor Omului împotriva Republicii Moldova a crescut cu 45,1 la sută, comparativ cu anul 2012, ajungând la 1.356 de cereri.

Posibil istoria va reține și hotărârea Curții Constituționale din 5 decembrie 2013 cu privire la interpretarea articolului 13 din Constituție prin care se permite utilizarea legală a denumirii de limbă română pentru limba de stat.

traficului de ființe umane, pornografiei infantile și exploatării sexuale comerciale a copiilor.

164 de reprezentanți ai administrațiilor publice locale din Hâncești, Nisporeni, Călărași, Șoldănești, Telenești și Căușeni au participat la dezbaterele pe care le-am organizat pentru a-i informa despre mecanismul de protecție a persoanelor traficate sau exploatate și pentru a încuraja raportarea cazurilor de trafic de ființe umane.

303 de membri din 15 localități ale republicii au participat la seminarele noastre, axate pe protecția victimelor traficului de ființe umane.

La fel, 48 de reprezentanți ai Oficiilor Consulare ale Republicii Moldova în străinătate au participat la trainingurile „La Strada”, axate pe traficul de ființe umane.

În acest an am reușit să facem un schimb de experiență și bune practici în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane în cadrul celor 10 evenimente internaționale

În octombrie 2013 poliția moldovenească a realizat o primă încercare de a prezenta o analiză amplă și temeinică a materialelor cauzelor penale, care are drept scop atât monitorizarea, cât și descrierea specificului fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova, prin elaborarea și prezentarea raportului „Monitorizarea situației în domeniul traficului de ființe umane – analiza stării și dinamicii infracționale pentru anul 2013”. Analiza a constatat că Federația Rusă a devenit principala țară de destinație pentru victimele

organizate în Austria, Republica Cehă, Cipru, Estonia, România, SUA, Tadjikistan, Turcia, Uzbekistan, Ucraina. La fel, am fost prezente la 37 de evenimente naționale.

Linia Fierbinte „La Strada” a recepționat în anul 2013 un număr total de 5.121 de apeluri telefonice, dintre care 4.199 apeluri au vizat solicitarea sfaturilor privind migrația sigură. 59 de victime ale traficului de ființe umane (55 adulți și 4 copii) au fost identificate prin intermediul Liniei Fierbinți ca fiind traficate în Rusia, Turcia, Cipru, Germania etc., dintre care 9 persoane au beneficiat de ajutor și s-au reîntors în Moldova. Am recepționat de asemenea 278 de apeluri SOS.

31 de victime ale traficului de ființe umane și martori (26 de copii și 5 femei) au beneficiat de asistența noastră în 102 procese de judecată.

Cele două spoturi ale noastre, axate pe cazurile de exploatare sexuală a femeilor și difuzate la TV Moldova 1 și TV Prime, au fost vizionate de peste un sfert de milion de locuitori din republică.

În noiembrie 2013, am prezentat în premieră filmul „Culorile”, realizat de Atelierul „Sergiu Prodan” în parteneriat cu „La Strada” și inspirat din conținutul celor peste 5.000 de apeluri la Telefonul de Încredere pentru Femei, înregistrate până la acea oră. Acest film pentru tinerii aflați la începutul unei relații de cuplu și care abordează subiectul primelor semne ale violenței în familie s-a aflat în centrul campaniei noastre „Zero toleranță

traficului de ființe umane din Moldova – 142 de persoane traficate au suferit pe teritoriul acestei țări, preponderent de pe urma exploatării prin muncă – 82 de persoane, în majoritate bărbați, exploatării sexuale – 40 de persoane, exclusiv femei, și exploatării în cerșit – 20 de persoane. Iar Ciprul de Nord și Turcia au rămas a fi principalele țări de destinație pentru exploatarea sexuală.

față de violența în familie”. Iar primele proiecții ale filmului „Culorile” au avut loc la Chișinău, Bălți, Soroca, Cahul, Comrat, Ștefan Vodă și Ungheni.

Atunci am spus că „toți cei care se identifică cu eroina din filmul „Culorile” (sau cunosc asemenea cazuri), sunt încurajați să sune și să ceară ajutor la Telefonul de Încredere pentru Femei 0 8008 8008”.

Mai târziu, filmul „Culorile” a ajuns și la Festivalul Francofoniei, desfășurat la Strasbourg în aprilie 2016.

La 29 noiembrie 2013, în cadrul Summit-ului de la Vilnius, Republica Moldova a parafat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană.

Republica Moldova a încheiat anul 2013 cu o creștere economică de aproximativ 8 la sută, potrivit datelor oficiale.

2013 a fost și anul în care acțiunile noastre în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie au inclus: consiliere la Telefonul de Încredere pentru Femei, asistență juridică pentru victimele violenței în familie, instruirea specialiștilor din organizațiile prestatoare de servicii în acest domeniu. Și de asemenea ne-am implicat în constituirea Coaliției Naționale „Viața fără violență în familie”.

Iar pe dimensiunea prevenirii exploatării sexuale comerciale a copiilor am lucrat la proiectul de Lege privind securitatea cibernetică, cu accent pe protecția copiilor și investigarea cazurilor de exploatare sexuală a copiilor, și am contribuit la introducerea unui articol separat despre acostarea copiilor.

Cursul de master „Psihologia judiciară”, care include componenta de audiere în condiții prietenoase a copiilor, victime și martori ai infracțiunii, a fost elaborat de echipa noastră și avizat de Ministerul Educației. Peste câțiva ani, deja în 2016, am felicitat prima promoție de absolvenți ai acestui curs de masterat.

**DESCOPERĂ
LUMEA DIGITALĂ
ÎN SIGURANȚĂ!**

web: www.siguronline.md

email: helpline@siguronline.md

skype: [sigur.online](https://www.skype.com/name/sigur.online)

2014

Am efectuat prima evaluare independentă a Planului Național de Acțiuni privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru perioadele 2010-2011 și 2012-2013 și am contribuit la elaborarea Raportului Național în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane pentru anul 2013.

Tradițional, am continuat să oferim expertiză Secretariatului Permanent al Comitetului Național anti-trafic la elaborarea Planului Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova din 26 iunie 2014.

Am publicat cea de-a 6-a ediție tematică a publicației „La Strada Express”, axată pe „Coordonarea ca o nouă metodă de management a politicii în domeniul contracarării traficului de ființe umane”.

În anul 2014, Linia Fierbinte „La Strada” a recepționat 10.605 apeluri, dintre care în 9.351 de cazuri am oferit informații privind migrația sigură, iar 260 au fost apeluri SOS privind

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2014

În mai 2014, s-a desfășurat Recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova, ale cărui rezultate oficiale nu au fost făcute publice până în prezent.

cazuri de trafic / exploatare soldate cu solicitarea diferitelor tipuri de asistență pentru victime.

Continuând experiența anului trecut, „La Strada” a participat la elaborarea amendamentelor la Legea nr. 241 din 20 octombrie 2005 „Privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane”, Strategia Sistemului Național de Referire, Codului Penal și Codului de Procedură Penală și a participat în dezbaterile publice de validare a acestora.

La 18 octombrie, de Ziua Europeană Anti-trafic, am participat la lansarea campaniei „Folosiți în Europa” (*Used in Europe*) pentru a atrage atenția asupra necesității de a proteja drepturile migranților și a preveni exploatarea lor prin muncă.

În 2014, „La Strada” este selectată în calitate de agenție de implementare a serviciului telefonic gratuit pentru asistența copilului al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Astfel, la 1 iunie este lansat Telefonul Copilului. În același an, la 24 octombrie 2014, la Telefonul Copilului a fost recepționat apelul cu numărul 1.000. În cele cinci luni de activitate a Telefonului Copilului, am oferit consiliere sau referiri pentru

---

Rapoartele guvernamentale arată că, în pofida provocărilor interne și externe, economia Republicii Moldova a reușit să mențină în anul 2014 un trend pozitiv de creștere.

Guvernul Republicii Moldova a aprobat, la 28 martie 2014, Regulamentul de activitate a echipelor multidisciplinare teritoriale

452 de copii și consultații pentru 549 de adulți, în absoluta lor majoritate fiind părinți.

116111
TELEFONUL
COPILULUI

24/24

gratuit, confidențial
și anonim

În iunie, „La Strada” a lansat portalul informațional www.migratiesigura.md, adresat potențialilor migranți și informându-i despre drepturile lor și modalitățile de a se proteja împotriva diferitelor forme ale exploatării.

Cele 6 instruirii pe care le-am desfășurat cu genericul „Identificarea cazurilor de trafic de ființe umane și măsuri operative de investigare” au reunit 138 de ofițeri de investigație și polițiști de frontieră de la Departamentul Poliției de Frontieră din Edineț, Ștefan Vodă, Ungheni, Cahul și Aeroportul Internațional din Chișinău.

În 2014 ne-am bucurat pentru faptul că Moldova are o agendă pentru combaterea violenței în familie. Atunci, prin contribuțiile membrilor Coaliției „Viața fără violență în familie”, prindea

din cadrul Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

În aprilie, Guvernul a aprobat Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului.

În iunie, Guvernul a aprobat Planul Național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2014-2016. Acesta este al șaselea plan național în domeniu și al doilea elaborat de Secretariatul Permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane.

contur Planul Național de Acțiuni în domeniul Prevenirii și Combaterii Violenței în Familie în Moldova pentru anii 2015-2018.

Și am contribuit la elaborarea Strategiei Naționale pentru protecția copilului pe anii 2014-2020.

Am elaborat studiul „Practici existente privind accesul la justiție pentru

La finele sesiunii de primăvară-vară Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Lega nr. 163 din 18 iulie 2014 pentru modificarea și completarea Codului de Procedură Penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, prin care articolul 110 (1) are o nouă redacție. Noile modificări prevăd că audierea minorilor cu vârstă de până la 14 ani „în cauzele penale privind infracțiuni cu caracter sexual, privind traficul de copii sau violența în familie” se va efectua „în spații special amenajate, dotate cu mijloace de înregistrare audio/video, prin intermediul unui intervievator” în termene restrânse, „separat de judecătorul de instrucție și celelalte persoane participante la această acțiune procesuală”.

victimele violenței în familie și realizarea drepturilor lor la asistență juridică în Republica Moldova”, iar concluziile acestui studiu au fortificat proiectul de lege care vine să introducă noi prevederi și amendamente la legile existente în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, care a fost aprobat în 2016.

În 2014 este publicat studiul „Opinii, percepții și experiențe ale tinerilor privind violența în familie / cuplu”.

În 2014 Ministerul Educației a aprobat curriculumul disciplinei opționale „Relații armonioase în familie” și a început pilotarea acestei discipline în unele școli.

„La Strada” a semnat cu Ministerul Educației un nou Memorandum de colaborare, care cuprinde toate cele trei domenii de activitate ale organizației.

Raportul Guvernului SUA privind Drepturile Omului în anul 2014 relevă, printre problemele semnificative cu care se confruntă Republica Moldova, violența împotriva femeilor și traficul de persoane și menționează că, potrivit Centrului Internațional „La Strada”, organele de aplicare a legii au solicitat asistență în toate cazurile în care un minor a fost victimă, iar „La Strada” a oferit asistență în 530 de cazuri.

Experții au apreciat că anul 2014 a fost unul crucial pentru relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Acestea au atins un nou nivel calitativ în urma semnării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și a liberalizării regimului de vize: pe parcursul anului 2014 exporturile moldovenești spre UE au crescut cu 9,6 la sută, iar ponderea UE în total exporturi majorându-se până la 53 la sută în 2014.

La 30 noiembrie 2014 în Republica Moldova au avut loc alegeri parlamentare.

La 18 octombrie, de Ziua Europeană Anti-trafic, am participat la lansarea campaniei „Folosiți în Europa” (Used in Europe) pentru a atrage atenția asupra necesității de a proteja drepturile migraștilor și a preveni exploatarea lor prin muncă.

2015

Am conceptualizat formatul Conferinței regionale „Zece ani ai Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane: rezultate și perspective în Europa de Est (Belarus,

Moldova și Ucraina)”, desfășurată de Organizația Internațională pentru Migrație, la Chișinău, în septembrie 2015.

Și am contribuit la elaborarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane și la proiectul Standardelor minime de

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2015

2015 a fost un an politic foarte intens: în această perioadă, Moldova a avut cinci premieri, dintre care trei interimari.

Pe 14 și 28 iunie au avut loc alegeri locale generale.

calitate a serviciului menționat, elaborate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

În martie, am formulat comentarii detaliate și sugestii la proiectul Legii privind reabilitarea victimelor infracțiunilor.

Am elaborat studiul „Asigurarea accesului victimelor violenței sexuale la protecție legală și socială adecvată”, iar constatările îngrijorătoare ale cercetării ne-au ajutat la generarea discuțiilor în rândul profesioniștilor privind necesitatea îmbunătățirii cadrului legal și mecanismului de protecție care ar apăra efectiv drepturile victimelor violenței sexuale.

În 2015, am oferit consultanță colegilor din Republica Belarus pentru crearea Sistemului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. De asemenea, am oferit consultanță Guvernului Turkmenistanului la elaborarea primului Plan Național de Acțiuni Anti-trafic pentru anii 2016-2018.

În mod tradițional, la solicitarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, am oferit instruire privind identificarea victimelor traficului de ființe umane pentru 25 de angajați consulari.

Linia Fierbinte „La Strada” a continuat să funcționeze cu succes și în 2015: din totalul celor 14.603 apeluri consiliate, 13.440 de apeluri s-au referit la migrarea în condiții de siguranță și 208 apeluri SOS, cu diferite tipuri de asistență acordate, referitoare la cazuri de trafic și exploatare.

O analiză realizată în 2015 de Oficiul Avocatului Poporului (Ombudsmanului) privind activitatea Camerelor speciale pentru audierea minorilor victime/martori în condițiile prevederilor Articolului 110 (1) Cod de Procedură Penală, relevă că „La Strada” a depus eforturi considerabile pentru afirmarea conceptului de „justiție

Am menținut portalul www.migratiesigura.md, lansat în 2014, și am administrat în continuare site-ul web al organizației www.lastrada.md.

18 educatori din cadrul Programului „De la egal la egal” au fost instruiți în domeniul informării privind prevenirea traficului de ființe umane, reușind pe parcursul anului să desfășoare 65 de seminare pentru 1.969 de elevi. De asemenea, tinerii au fost instruiți în domeniul prevenirii violenței în familie și promovării unui Internet sigur pentru copii.

În 2015 am identificat 83 de cazuri noi și cazuri presupuse de trafic de ființe umane și exploatare, printre acestea 33 de victime ale traficului, 15 persoane dispărute sau presupuse a fi victime ale traficului sau exploatării și 35 (migranți vulnerabili) victime ale crimelor referitoare la organizarea migrației ilegale, violență în familie, abuz sexual în străinătate etc. În ceea ce privește copiii, în 2015 am înregistrat 29 de cazuri de trafic de copii, 6 cazuri de neglijare și cu risc sporit de trafic, 13 cazuri de diverse forme de abuz sexual și 6 cazuri de persoane dispărute, presupuse victime ale exploatării sexuale comerciale sau abuzului sexual.

În 2015 a fost lansată prima campanie națională, care să scoată din mediul privat problema violului conjugal. Campania a inclus un spot video care a fost plasat în diverse surse TV. Iar în rezultatul campaniei au fost sesizate 12 cazuri de viol conjugal.

În 2015 a fost organizat un training cu un expert internațional pentru psihologii din organizațiile care prestează servicii pentru victimele violenței în familie, cu tema „Raport de evaluare

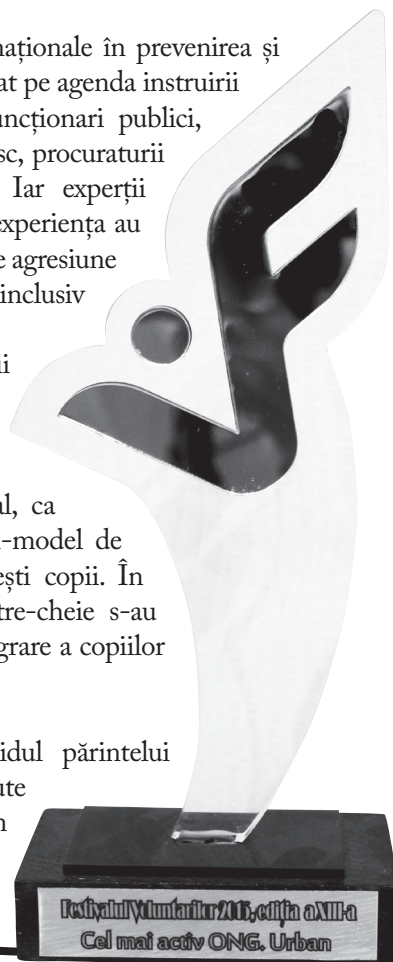
prietenoasă copilului”, fiind unul dintre „promotorii implementării conceptului Camerei de audieri pentru minori în Moldova”.

Guvernul Republicii Moldova a aprobat, la 30 decembrie 2015, Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe

psihologică – un mijloc pentru asigurarea protecției victimelor violenței în familie”. În cadrul seminarului s-a convenit asupra unei structuri unice de prezentare a rapoartelor de evaluare psihologică a victimelor violenței în familie, atunci când acestea sunt solicitate de instanța de judecată sau către procurori pentru a emite ordonanțe de protecție a victimelor violenței psihologice.

În decembrie, bunele practici internaționale în prevenirea și combaterea violenței sexuale s-au aflat pe agenda instruirii pe care am desfășurat-o pentru funcționari publici, reprezentanții sistemului judecătoresc, procuraturii și medicinii legale din Moldova. Iar experții internaționali care și-au împărtășit experiența au adus în fața instanței sute de cazuri de agresiune sexuală și violență domestică, inclusiv omoruri asociate agresiunii sexuale. Pentru asistenții sociali și psihologii din mai multe orașe și raioane ale republicii am oferit un training axat pe reabilitarea și reintegrarea copiilor abuzați și exploatați sexual, ca să elaborăm împreună un Program-model de reabilitare și reintegrare pentru acești copii. În acest an printre preocupările noastre-cheie s-au aflat serviciile de reabilitare și reintegrare a copiilor abuzați și exploatați sexual.

A fost elaborat și distribuit Ghidul părintelui responsabil, material care vine să ajute părinții să-și protejeze copiii în mediul online.

Festivalul Voluntarilor 2016, ediția aXIII-a
Cel mai activ ONG, Urban

umane și Standardele minime de calitate pentru Serviciul de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane. Aceste documente stipulează cerințele față de serviciile acordate victimelor traficului.

2016

În debutul anului am lansat o campanie pentru protecția copiilor în mediul online, cu sloganul „Acționează acum pentru un Internet mai bun!”. Este continuarea eforturilor noastre pentru protecția copiilor și tinerilor împotriva conținutului digital ilegal și dăunător. Atunci am creat și am difuzat două tutoriale video cu scopul de a ajuta adolescenții și tinerii din Moldova să navigheze pe Internet în condiții de siguranță.

În februarie, am prezentat studiul „Asigurarea accesului victimelor violenței sexuale la protecție legală și socială adecvată”, efectuat în 2015 cu sprijinul Ambasadei SUA în Moldova. Studiul a prezentat în premieră dimensiunea și caracterul grav al infracțiunilor sexuale în Republica Moldova și cercetează modul în care persoanelor supuse acestor infracțiuni le este asigurat accesul la protecție.

În mai, am prezentat public istoriile a șase adolescenți victime ale abuzului sexual într-un „Dosar neoficial”, care a dezvăluit și acțiunile specialiștilor și ale sistemului în aceste cazuri. L-am prezentat ca pe un „document viu, scris de copii reali cu istorii adevărate, despre încrederea pierdută în cei de la care o așteaptă”. „Dosarul neoficial” a fost discutat în cadrul unei ședințe a Clubului Jurnaliștilor de Investigații, care a anunțat

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN MOLDOVA ÎN ANUL 2016

În iulie, Biroul Național de Statistică a anunțat că durata medie a vieții în Republica Moldova în anul 2015 a constituit 71,5 ani, inclusiv la bărbați – 67,5 și la femei – 75,5 ani.

Raportul de analiză al fenomenului traficului de persoane al Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane al Inspectoratului General

că oricine cunoaște cazuri de abuz sexual poate suna la Telefonul de Încredere pentru Femei – 0 8008 8008 sau la Telefonul Copilului – 116 111.

În august, o inițiativă a noastră în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie a ajuns să fie fructificată

într-o nouă disciplină școlară „Relații armonioase în familie”. Disciplina a fost elaborată, testată și ajustată cu suportul didactic necesar, ajungând să completeze în noul an de învățământ, care a debutat la 1 septembrie 2016, cadrul curricular la nivel liceal.

Am contribuit la toate acțiunile de advocacy împreună cu membrii Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie” a unui proiect de lege care prevede modificări la 11 acte legislative în contextul îmbunătățirii mecanismului de soluționare a cazurilor de violență în familie, precum și armonizarea legislației naționale la prevederile Convenției Consiliului Europei cu privire la prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței domestice.

al Poliției confirmă observările înregistrate referitor la tendințele noi – utilizarea tehnologiilor informației pentru recrutarea victimelor, exploatarea femeilor deopotrivă cu bărbații prin munca forțată, recrutarea mai degrabă prin abuz al poziției de vulnerabilitate, iar regiunile principale de destinație rămân a fi cele în care problemei nu i se atribuie atenția cuvenită.

Am contribuit la raportul alternativ periodic universal prezentat la a douăzeci și șasea Sesiune a Grupului de Lucru privind Evaluarea Periodică Universală a Consiliului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului: octombrie - noiembrie 2016

Ne-am implicat activ în elaborarea proiectului Strategiei Naționale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie 2017-2022 și a Planului de Acțiuni 2017-2019.

Iar în noiembrie am desfășurat Săptămâna filmului „La Strada”.

La 28 iulie 2016, Parlamentul aprobă Legea nr. 196, care aliniază cadrul normativ național la Convenția de la Istanbul. Tot în acest an, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei demarează lucrul asupra elaborării Strategiei Naționale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Guvernul a dispus formarea unui grup de lucru pentru elaborarea primului Plan Național privind siguranța copiilor pe Internet.

Pentru 30 octombrie 2016 sunt anunțate alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

15
ani

LA
STRADA
Moldova

„LA STRADA” - 15 ANI ÎN 15 CIFRE

1. Am creat și am menținut Linia Fierbinte Anti-trafic 0 800 77777 care a înregistrat în total 87.967 de apeluri. Asta e ca și cum fiecare locuitor, de exemplu, al raionului Drochia, de la mic la mare, din toate cele 40 de localități, ar fi sunat cel puțin o dată pentru ajutor la Linia Fierbinte și ar fi primit consiliere și sprijin.
2. Am lansat Telefonul de Încredere pentru Femei 0 8008 8008 care oferă consiliere și suport în regim 24/24 de ore și este unicul Serviciu național de consiliere telefonică. Peste 11.000 apelanți consiliați.
3. Am crescut 10 generații de voluntari: cca 200 de tineri și tinere au participat activ la informarea semenilor despre migrație securizată, relații armonioase în familie și navigare sigură online. În cei 15 ani de muncă am ajuns practic în fiecare a doua școală din țară.
4. Am deschis Camera de audiere a copilului victimă sau martor al infracțiunii, care a devenit și un „laborator de instruire” pentru judecători, procurori și masteranzi în efortul nostru comun de a asigura o justiție prietenoasă copilului.
5. Am lansat și administrăm primul portal informațional din Moldova, care promovează un Internet sigur pentru copii www.siguronline.md.
6. 10 proiecte de legi și 5 strategii și planuri naționale la care am contribuit și pe care le-am promovat în cele trei domenii de activitate „La Strada”: prevenirea traficului de ființe umane; prevenirea violenței în familie; prevenirea exploatarei sexuale comerciale a copilului.

7. 23 de cercetări și studii realizate în cei 15 ani de activitate au stat ulterior la baza mai multor acte legislative, mecanisme de colaborare naționale și regionale, programe de asistență și suport pentru victime și grupuri de risc.
8. Peste 10 campanii naționale de sensibilizare care puneau pentru prima dată pe agenda societății aspecte necunoscute sau ignorate ale traficului de persoane, violenței în familie și exploatării sexuale față de copii.
9. Peste 1500 de profesioniști instruiți: asistenți sociali, psihologi, profesori, procurori, judecători, preoți, polițiști etc.
10. Peste 450 de femei și copii victime ale violenței în familie și exploatării sexuale asistați de avocații și psihologii „La Strada”.
11. Peste 50.000 de tineri informați despre migrație securizată, relații armonioase în familie și navigare sigură online.
12. Trei module de instruire profesională elaborate și implementate: Psihologia judiciară (master Universitatea de Stat din Moldova); Audierea copiilor victime și martori ai infracțiunilor (curs la Institutul Național al Justiției); Relații armonioase în familie (disciplină opțională pentru liceu).
13. Am editat peste 30 publicații – rapoarte de cercetare, analize juridice, ghiduri și suporturi metodologice.
14. Am lucrat cu 9 guverne.
15. Am jucat 10 nunți și am urat „bine ai venit” la 15 bebeluși.

PARTENERI ȘI DONATORI-CHEIE „LA STRADA”

Ambasada Țărilor de Jos la București, România
Ambasada Republicii Federale a Germaniei la Chișinău
Ambasada Regatului Norvegiei la București, România
Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la Chișinău
Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la Moscova, Rusia
Ambasada Statelor Unite ale Americii la Chișinău
Asociația Internațională „La Strada”
Centrul pentru Relații Internaționale, Polonia
CIMI, Israel
COM CHRISTLICHE OSTMISSION
Comisia Europeană
Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii
ECPAT
Federația Internațională Helsinki
Fondul ONU pentru Populație
Fundația OAK
Fundația SOROS
GAATW
ICCO
ICMPD
IREX, SUA

KEDE

KEPAD

Kerk in Actie, Olanda

La Strada International

Millenium Challenge Account, Moldova

Medicins du Monde, Franța

Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Danemarcei/
DANIDA

Ministerul Afacerilor Externe al Norvegiei

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii
Moldova

Organizația Internațională a Muncii

Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în
Moldova

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

Organizația Națiunilor Unite

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

ROLISP

SADE

SOLWODi

STW – Duchth Foundation Agains Trafficking in Women

Uniunea Bisericilor

MULTUMIRI

Sunt atâția oameni și instituții care au pus umărul la ceea ce am făcut bun în toți acești ani. Lor le adresăm acum cuvinte de mulțumire și sentimente de prețuire. Lor le datorăm realizările noastre, iar dacă am avut și neîmpliniri ele sunt exclusiv din cauza noastră.

Mulțumim Asociației Internaționale „La Strada” pentru pasiune, dedicație și răbdare. Am învățat perseverența și prietenia de la această rețea europeană a organizațiilor non-guvernamentale împotriva traficului de ființe umane. „La Strada International” ne-a oferit un umăr pe care să plângem, atunci când am simțit că nu mai putem să continuăm, și un umăr care să ne sprijine pentru a merge mai departe. De aici am învățat că lupta împotriva traficului de ființe umane, împotriva violenței în familie și împotriva exploatării sexuale a copiilor nu este o improvizatie, ci o muncă profesionistă.

Le mulțumim tuturor donatorilor noștri din acești ani – mari și mici – pentru faptul că au fost mai mult decât finanțatori. Ei au fost partenerii noștri care s-au îngrijit și de dezvoltarea noastră ca organizație, și de oferirea asistenței necesare pentru ca ideile noastre să prindă viață.

Mulțumim instituțiilor de stat și oamenilor din aceste instituții alături de care am lucrat pentru faptul că ne-au înțeles și nu s-au opus ideilor și inițiativelor noastre. A fost și este în continuare o muncă comună. Și le mulțumim mai ales pentru că au răspuns solicitărilor noastre în timp util, chiar dacă uneori am fi vrut să fie mai repede. Poate că au avut dreptate că, în primul rând, rezultatele contează.

Mulțumim, de asemenea, beneficiarilor noștri – femei, bărbați și copii – că ne-au învățat să înțelegem atâtea detalii și realități nebănuite. Și pentru faptul că ne-au iertat, dacă am greșit, le mulțumim. Le mulțumim pentru că ne-au dat putere și valoare atunci când ne-au mărturisit că „măcar cineva s-a găsit să ne asculte și să nu ne judece”. Recunoștința noastră se îndreaptă spre fiecare dintre beneficiari, mai ales pentru faptul că ne-au învățat să devenim mai buni.

